

مرکز منطقه‌ای و ISC

ماهنامه خبری تحلیلی

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST)
پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

سال پنجم | شماره ۵۹ | آبان ۱۳۹۹ | ۱۴۴۲ | ربيع الثاني

در این شماره می‌خوانید

وبینار رویکردها و برنامه‌های ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی

افزایش بیش از دو برابر شیوع
بیماری و نیز فوتی روزانه کشور
در آبان نسبت به مهر

دوازده پژوهشگر ایرانی در بین
پراستنادترین پژوهشگران دنیا

انعقاد تفاهم نامه مرکز منطقه‌ای
اطلاع رسانی علوم و فناوری با
دانشگاه بوخوم آلمان

ثبت همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم
جهان اسلام

جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در
سطح بین‌المللی

Higher Education in Pakistan

A Reflection on Nigeria Journals in ISC

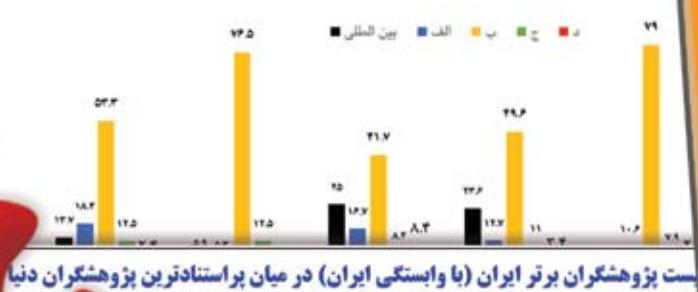
سقف امتیاز	معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی
۱۶۰	انتشار به موقع و ضوابط آیین نامه نشریات
۱۷۰	داشتن وبگاه استاندارد، زیرساخت‌ها و اطلاعات شناسنامه‌ای نشریه
۲۷۰	رعايت آيین نگارش، ساختار و كيفيت مقالات

مقایسه روند رشد ویروس در کشورهای هم‌عمان با جمعیت مبتلای کمتر از یک
میلیون نفر تا آخر آبان – ۹۹/۹/۱

سهم حوزه‌های مختلف موضوعی نشریات در ارزیابی سال ۹۸

■ بین المللی ■ الف ■ ب ■ ج ■ د

ثبت همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم
جهان اسلام

رشته	نام پژوهشگران
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	سجاد جعفری
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	مهردی دهقان
دانشگاه بوعلان	محمد میرزازاده
دانشگاه فردوسی مشهد	امید ماهیان
دانشگاه تهران	نصرت‌الله وزیری
دانشگاه پرتو	جعید شاهراه قاسمی

<https://maps.isc.gov.ir/covid19/#/world>

ماهnamه خبری تحلیلی

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری
پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

R I C E S T & I S C

| سال پنجم | شماره ۵۹ | آبان ۱۳۹۹ | ۱۴۴۲ | ربيع الثاني | November 2020 |

هدف پژوهش دو چیز است:
یکی رسیدن به مرعیت
علمی و حضور در جمع
سرآمدان علم و فناوری، دوم
حل مسائل کنونی و آینده‌ی
کشور.

فهرست مطالب

ویسیار رویکردها و برنامه‌های ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی

۱

ادامه روند افزایشی توان رشد روزانه شیوع بیماری و نیز رشد میزان فوتی
در کشور / افزایش بیش از دو برابری شیوع بیماری و نیز فوتی روزانه کشور
در آبان نسبت به مهر

۱۰

انتشار لیست نهایی پژوهشگران پراستناد دنیا توسط موسسه کلاریویت
آنالیکس (WoS) در سال ۲۰۲۰ / دوازده پژوهشگر ایرانی در بین
پراستنادترین پژوهشگران دنیا

۱۶

انعقاد تفاهم نامه مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری با دانشگاه
بوخوم آلمان

۱۸

ثبت همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

۱۹

جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی (تاریخ انتشار:
۳۰ مهر ۱۳۹۹)

۲۰

۱ Higher Education in Pakistan

۶ A Reflection on Nigeria Journals in ISC

مدیر مسئول: دکتر محمدجواد دهقانی

سردیر: محمد خانی

طرح جلد و صفحه آراء: کریم فلاح

ویراستار: محبوبه کامیاب کلانتری

همکاران این شماره: زهرا حقیقی - زهرا چوبانی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه - لیتوگرافی و چاپ: پردايس

نشانی: شیراز، بلوار جمهوری اسلامی، خیابان جام جم

تلفن: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۴۲۱

پست الکترونیک: oisc@ricest.ac.ir

وب سایت: <https://ricest.ac.ir> | <https://isc.ac>

ایнстگرام:

Instagram.com/isc.ac | Instagram.com/ricest.ac.ir

آرشیو ماهنامه خبری تحلیلی مرکز منطقه‌ای و
به آدرس زیر قابل دانلود است.

<https://ricest.ac.ir/journal>

هزارهای باز: موزه‌ای است واقع در باغ نظر شیراز که در آن اشیاء از دوران پیش و پس از اسلام تکه‌داری می‌گردد. این موزه در سال ۱۳۱۵ خورشیدی بنیاد شده است. موزه باوس در شیراز،
نزدیک ارگ کریمخان واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۵ آذر ۱۳۱۴ با شماره ثبت ۲۴۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

مرکز ملی اطلاع رسانی علوم و فناوری

وبینار رویکردها و برنامه‌های ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی

کمیسیون نشریات وزارت علوم صورت گرفت و تقریباً این دو مولفه جای خود را عوض کردند و هم اکنون تقریباً ۸۰ درصد بحث کمیسیون نشریات با همکاری مسئولین نشریات سراسر کشور درخصوص امر نظارت، ارزیابی و تدوین سیاست‌ها و چارچوب‌ها است و امر احیا و ایجاد نشریات، به خود انجمن‌ها، دانشگاه‌ها، موسسات پژوهشی و انتشارات فعال در حوزه علم و فناوری واگذار شده است.

وی افزود: این اقدام که حاصل سه تا چهار سال کار مطالعاتی و ایجاد زیرساخت‌های لازم بوده با حضور جمع زیادی از اندیشمندان سراسر کشور، کسانی که در حوزه نشریات فعالیت دارند، کارشناسان وزارت علوم، مجموعه مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در شیراز تحقق یافته است. هدف همه این فعالیت‌ها این بوده که کشور، هم در بحث کمیت و هم کیفیت نشریات به استانداردهای بالاتری که در نظام علمی دنیا وجود دارد نزدیک شود و در واقع نشریات ملی در سراسر دنیا برای کشور عزیzman اقتدار ایجاد کنند. ایران در حوزه مقاله به خصوص مقالات بین‌المللی پتانسیل فراوانی دارد و امید است با رعایت استانداردها و اقدامات لازم بیش از پیش با نشریات مان در دنیا جایگاه بهتری را کسب کنیم.

دکتر غلامحسین رحیمی شعریاف، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دبیرکل شورای عالی عtf ضمن خیرمقدم به حضور شرکت‌کنندگان و همه همکاران فعال در مجموعه نشریات علمی کشور، از دکتر شریفی و دکتر دهقانی به عنوان برگزار کنندگان این وبینار مهم و سراسری تشکر نمود.

در ادامه دکتر رحیمی به بحث جایگاه نشریات در نظام

با نظر به اهمیت جایگاه نشریات در ایجاد ارتباط علمی بین پژوهشگران و اندیشمندان ملی و بین‌المللی و لزوم رعایت استانداردهای لازم، «اولین وبینار رویکردها و مدیران مسئول نشریات علمی» در ۲۸ آبان ۱۳۹۹ در فضای مجازی برگزار شد. این وبینار با همکاری کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST) در دو بخش شیراز و تهران برگزار شد. در این وبینار ۵ سخنرانی تخصصی توسط مقامات وزارت علوم و مرکز منطقه‌ای صورت گرفت. ضمناً بیش از ششصد شرکت کننده در این وبینار حضور یافتند که مورد پوشش گستردۀ خبرگزاری‌های کشور قرار گرفت. طبق اطلاعات موجود حدود ۹۸۰ نفر متقاضی جهت حضور در این وبینار ثبت نام نموده و به نظر می‌رسد این وبینار بزرگترین حضور شرکت کننده در دوران کرونا باشد که این امر نشان از اهمیت موضوع بین‌جامعة دانشگاهی و علمی در سطح کشور را دارد.

در آین افتتاحیه وینار، دکتر محسن شریفی، مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی و دبیر کمیسیون نشریات علمی ضمن خوش‌آمدگویی به سخنرانان و دست‌اندرکاران نشریات شرکت‌کننده در «اولین وینار رویکردها و برنامه‌های ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی»، از حضور دکتر غلامحسین رحیمی شعریاف، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دبیرکل شورای عالی عtf و همچنین دکتر محمدجواد دهقانی، رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (به عنوان برگزار کننده وینار) تشکر نمود.

دکتر شریفی با اشاره به سابقه ۲۵ الی ۳۰ ساله فعالیت کمیسیون نشریات وزارت علوم در حوزه نشریات علمی، اعلام نمود در حال حاضر این کمیسیون بالغ بر ۱۳۰۰ نشریه علمی را مدیریت می‌کند.

وی گفت: تا دو سال قبل در حدود ۸۰ درصد فعالیت کمیسیون نشریات وزارت علوم مبتنی بر صدور مجوز و گواهی اعتبار و مدیریت اولیه نشریات بوده و کمتر به امر نظارت و بحث سیاست‌گذاری و استانداردسازی پرداخته است. اما در طی دو سال گذشته تغییر رویکردی در

در این نشریات داخلی منتشر کنند که این خود باعث افزایش ارتباطات بین الملل می‌شود. چون قطعاً محققان خارج از کشور نیز مقالات خود را به این نشریات دارای نمایه بین‌المللی با ضریب تاثیر بالا ارسال می‌کنند که موجب شکل‌گیری همکاری بین محققان داخل و خارج و انجام تحقیقات مشترک در بستر نشریات می‌شود.

۴. نکته بسیار مهم دیگر، سلامت اخلاقی مجلات است که باید بسیار جدی گرفته شود و پیشگیری از داوری ناصحیح و انتشار مقالات جعلی، کپی و ترجمه شده و غیره، همه نیاز به مراقبت ویژه دست اندکاران نشریات علمی کشور دارد. که باید در حفظ فضای سالم انتشار مقالات علمی بکوشند. شورای اخلاق در پژوهش در وزارت‌خانه تشکیل شده که به این موضوع می‌پردازد. سلامت اخلاقی کامل محیط نشریات علمی داخل بسیار مورد تاکید است به گونه‌ای که در سطح جهان باید زبانزد شود.

۵. افزایش تعداد نشریات علمی - ترویجی و علمی- عمومی بسیار با اهمیت است چون حلقه هایی هستند که محیط علمی اجتماعی را کامل می‌کنند. افرادی هستند که در سطح عمومی می‌توانند برای مردم، زبان علم را به زبان مردم بیان کنند که این تبدیل می‌شود به مقالات علمی- عمومی. همچنین، در کشور محققانی در حوزه کار آزمایشگاهی، صنعتی و فناوری وجود دارند که می‌توانند نتایج کار آزمایشگاهی، صنعتی و فنی خود (در محیط‌های خدماتی جامعه) را در قالب مقالات علمی- ترویجی منتشر کنند. تنها تمرکز بر مقالات علمی- پژوهشی نباید باشد، چون چنین سیستمی ناقص است. باید چندین برابر مقالات علمی- پژوهشی، مقاله علمی - ترویجی داشته باشیم.

دکتر رحیمی همچنین از دکتر محمدجواد دهقانی، رئیس مرکز منطقه‌ای و همکارانشان به دلیل همکاری مجданه و وظیفه خطیری که بر عهده دارند تشكر کرد و اعلام نمود ثقل اجرای این آیین نامه بر عهده مرکز منطقه‌ای است که همیشه با وزارت عتف همکاری گستردۀ ای داشته‌اند.

در سخنرانی دوم و بینار، دکتر محسن شریفی، مدیر کل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی و دبیر کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به بررسی سه موضوع مهم (۱) سیاست‌های کلی و برنامه‌های وزارت عتف برای ارتقاء کمی و کیفی نشریات علمی (۲) جایگاه ارزیابی و رتبه‌بندی سال ۱۳۹۹ نشریات علمی در نظام‌های ارزیابی آموزش عالی شامل ارتقاء، ترقیع، تشویق مقالات و تحصیلات تکمیلی (۳) پشتیبانی و حمایت‌های وزارت عتف از نشریات برتر بر اساس رتبه‌بندی نشریات علمی پرداخت. وی گفت: بر اساس ماده ۲۰ بند الف جزء ۲ برنامه پنجم توسعه، حمایت مالی و تسهیل شرایط برای افزایش

علمی کشور پرداخت و گفت: اثربخشی جایگاه نشریات در نظام علمی کشور در (۱) آیین نامه ارتقاء (۲) دوره‌های تحصیلات تکمیلی و (۳) نقش بی‌بدیلی که نشریات علمی برای انعکاس نتایج حاصل از فعالیت‌های علمی دارند، منعکس است. لذا همواره در دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها، بر اهمیت انتشار مقاله بسیار تاکید شده و به طور حتم برای انتشار مقالات نیاز به بستر است و بستر نیز همین مجلات هستند.

وی افزود: نشریات در سطح دنیا اهمیت فوق العاده‌ای دارند و یکی از مهمترین عواملی هستند که باعث امتیازدهی و رتبه‌بندی علمی کشورها و جوامع می‌شوند. در جهان، در حول و حوش نشریات، سازمان‌های بزرگ بین‌المللی مانند اشپرینگر و الزویر شکل گرفته‌اند. این نشان دهنده این است که حتی منفعت اقتصادی نیز در بازار نشر وجود دارد. قاعده‌تا کشور مانیز از این امر مستثنی نیست و به طور حتم یکی از بزرگترین افتخارات کشور ما در طی یک دهه گذشته انتشار مقاله در بسترهای بین‌المللی بوده و دلیل آن آماده کردن بستر علمی توسعه مسئولین نشریات است که توانسته ایم با این قدرت به پیش رویم.

در ادامه دکتر رحیمی به پنج نکته اساسی به منظور رشد هرچه بیشتر نشریات در بعد کمی و کیفی اشاره نمود:

۱. هدف کشور هم توسعه کمی و هم کیفی نشریات است. هر دانشگاه، انجمن علمی یا مجموعه مشابه که حائز شرایط انتشار نشریه باشد کمیسیون نشریات علمی آماده بررسی پیشنهاد برای انتشار است و حدی را از نظر تعداد نشریات قائل نیست، مگر اینکه هم پوشانی وجود داشته باشد یا موردي باشد که از نظر علمی توجیه پذیر نباشد. گسترش نشریات با رعایت استانداردهای لازم از اهداف کمیسیون نشریات است.

۲. دومین موضوع دارای اهمیت، ارتقا کیفیت نشریات است. سیستم درجه بندی نشریات عاملی برای تشویق مجلات برای رشد کیفی و رسیدن به درجه الف است. وزارت علوم همین درجه‌بندی را به هیئت امنا، هیئت ممیزه، معاونت آموزشی وزارت‌خانه پیشنهاد نموده تا در آیین نامه ارتقا و دفاع از پایان نامه‌ها (مثلاً دانشجوی دکتری باید برای دفاع از پایان نامه خود یک مقاله الف یا دو مقاله درجه ب داشته باشد) لحاظ شود. لذا ارتقا کیفی مجلات کشور را باید خیلی جدی گرفت.

۳. نکته قابل توجه دیگر این است که تمام نشریات علمی که از کیفیت خوبی برخوردارند و امکان نمایه شدن در بسترهای بین‌المللی را دارند، پیشنهاد می‌شود برای این امر اقدام کنند. کشور نیاز به نشریات ISI داخلی با ضریب تاثیر بالا دارد تا محققان تشویق شوند که مقالات خود را

آنها به تصویب کمیسیون علمی بررسد که مقوله جدیدی است که در آیین نامه جدید ایجاد شده است. لذا اختیارات بیشتر برای ایجاد نشریه فراهم آمده است. هدف ارتقا کیفی، استانداردسازی نشریات علمی و کمک به حضور نشریات علمی داخلی در نمایه‌های بین المللی است.

در گذشته مجلات علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی وجود داشتند در حال حاضر آن تنوع مقالات ذیل آن دسته‌بندی دوگانه نیست. یک مجله می‌تواند به هر نسبتی که سردبیر و دست اندکاران نشریه تشخیص می‌دهند مقالات پژوهشی، ترویجی و مرواری داشته باشد. بنابراین نشریات اختیار عمل دارند و آن چه وزارت علوم انجام می‌دهند، امر رتبه‌بندی است و از نظر کمیسیون نشریات تفاوتی بین این نشریات وجود ندارد. با این کار رقابت سازنده‌ای میان نشریات علمی ایجاد می‌شود که به ارتقای کیفیت نشریات کمک می‌کند. در ادامه دکتر شریفی به چهار نکته مهم در آیین نامه جدید اشاره کرد:

«۱. هدفمندسازی توسعه کمی نشریات علمی با رویکرد پایش عملکرد بجای صدور مجوز علمی: به جای صدور گواهی اعتبار علمی برای نشریات، هم اکنون رتبه نشریات در ارزیابی‌ها به عنوان اعتبار نشریه قلمداد می‌شود. از تاریخ ابلاغ آیین نامه به جای دسته بندی پژوهشی و ترویجی، نشریات، علمی می‌شوند و رتبه تعیین کننده خواهد بود. ایجاد نشریه و تعیین سردبیر با رعایت چارچوب‌های آیین نامه بر عهده صاحب امتیاز است. اما زمانی که آن نشریه در سیستم ارزیابی وارد می‌شود، رعایت تمام اصول آیین نامه، توسط کارشناسان کنترل می‌شود. تفاوتی میان موسسات دولتی و غیر دولتی برای انتشار نشریات قائل نشده ایم. در حال حاضر کشور بسیار به مقالات ترویجی نیاز دارد و سردبیر می‌تواند از هر نوع مقاله‌ای در نشریه خود منتشر کند ولی باید در صفحه اول مقاله ذکر کند که آیا مقاله علمی-پژوهشی یا علمی-ترویجی و یا عمومی است. از تمام نشریات خواسته شده تا شرایط خود را با آیین نامه جدید منطبق کنند. به عنوان مثال نشریات در هر سال باید حداقل ۲۴ مقاله منتشر کنند با حداقل ۶ مقاله در هر شماره. هرگونه تغییر در اطلاعات نشریه از جمله سردبیر و غیره را به صورت الکترونیکی از طریق سامانه است (در سایت کمیسیون نشریات علمی بارگذاری و درج کنند. نشریاتی که مفاد آیین نامه را رعایت نکنند یا تخلف کنند (مانند خودداری از چاپ پس از صدور پذیرش، گرفتن وجود گزارف از نویسنده‌گان، عدم مشابهت‌های متنی مقالات، عدم رعایت تنوع نویسنده‌گان، عدم رعایت اصل همانندجويي، عدم داوری صحيح و چاپ مقالات ضعيف) توسط کمیسیون

تعداد مجلات پژوهشی و ترویجی کشور در زمینه‌های مختلف علمی به گونه‌ای که تا پایان برنامه به دو برابر سال اول برنامه بررسد، به صراحت ذکر شده است. در سال اول کمتر از ۶۰۰ نشریه در وزارت علوم موجود بود که در سال ۹۴ و ۹۵ که سال پایانی برنامه پنجم توسعه بود این تعداد به بالغ بر ۱۲۰۰ نشریه رسید و غالباً آن هدف کمی که در قانون پیش‌بینی شده بود، تحقق پیدا کرد.

پس از توضیح برنامه پنجم دکتر شریفی افزود: در ماده ۶۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، به کمیت نشریات اشاره‌ای نشده بلکه به کیفیت نشریات، نمایه‌سازی نشریات، کسب ضریب تاثیر و مقوله‌های کیفی پرداخته شده است و نمایه شدن حداقل ۷۰ نشریه ایرانی در پایگاه‌های بین المللی علم و دارای ضریب تاثیر به صراحت مطرح شده که بر این اساس باید حداقل ۷۰ نشریه ایرانی در نمایه‌های بین المللی و دارای ضریب تاثیر حضور پیدا کنند. بنابراین، در برنامه پنجم بیشتر به بحث کمیت و در برنامه ششم بیشتر به بحث کیفیت پرداخته شده است. از سال ۸۴ تا سال ۹۸، تعداد نشریات از ۲۴۷ مورد به ۱۳۴۴ رسیده است. بیشترین آمار تعداد نشریات مربوط به حوزه علوم انسانی است به گونه‌ای که بالغ بر ۶۰ درصد مجلات در حوزه علوم انسانی است، در حالی که گروه هنر و معماری متناسب با شرایط این حوزه، کمترین تعداد نشریه را داراست.

مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی و دبیر کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم تحقیقات و فناوری افزود: کمیسیون نشریات وزارت علوم چهار برنامه را در دستور کار قرار داده است که شامل: ۱. هدفمند سازی توسعه کمی نشریات علمی: در این خصوص کاری که در کارگروه‌های ذیل کمیسیون نشریات صورت گرفت. ۲. بحث آمایش نشریات علمی و بررسی وضعیت توزیع جغرافیایی نشریات علمی در سطح کشور ۳. برنامه ریزی برای ایجاد نشریات در حوزه‌های تخصصی و به ویژه به زبان‌های بین المللی و ۴. توسعه زیرساخت‌های لازم برای انتشار الکترونیکی نشریات به جای انتشار چاپی بوده است. بنابراین نشریات الزامی به انتشار نسخه چاپی ندارند و توصیه به نشر الکترونیکی می‌باشد.

یکی دیگر از برنامه‌ها، تدوین، تصویب و ابلاغ سیاست‌ها و معیارها و شرایط اصلی برای ایجاد نشریه است که در قالب آیین نامه و شیوه نامه‌ای که در شهریور ۱۳۹۸ ابلاغ شده گردآوری شد. نکته مهم این است که در آیین نامه جدید برای ایجاد نشریات علمی، اختیارات بیشتری به انجمن‌های علمی، دانشگاه‌ها، موسسات و حتی نهادها، انتشارات و موسسات غیردولتی که در حوزه پژوهش، فناوری و علم فعالیت می‌کنند، داده شده، اما لازم است دستاوردهای

فراتر از بحث ارزیابی در این گروه قرار می‌گیرند. رتبه‌بندی بین‌المللی مورد تایید است و وارد جزیئات نمی‌شوند. اما سایر نشریات در رتبه‌بندی شرکت می‌کنند و یکی از رتبه‌های ذیل را کسب می‌کنند.

چگونگی تعیین رتبه نشریات علمی

رتبه	امتیاز کسب شده از شاخص‌های ارزیابی یا پایگاه‌های نمایه شده	ردیف
بین‌المللی	نشریات پایگاه‌های Scopus (Q ₁ -Q ₄), WoS JCR	۱
الف	کسب ۱۰۰۰ تا ۸۰۱ امتیاز	۲
ب	کسب ۸۰۱ تا ۶۰۱ امتیاز	۳
ج	کسب ۶۰۱ تا ۴۰۱ امتیاز	۴
د	کسب ۴۰۰ امتیاز و پایین‌تر	۵

نکته: در صورتی که نشریه رتبه ضعیف (۵) کسب نماید، از فرآیند ارزیابی خارج و به مدت دو سال نمی‌تواند به فرآیند ارزیابی راه یابد.

۳. ایجاد نشریات داخلی با رویکرد بین‌المللی شدن و حضور در نمایه‌های معتبر: برنامه سوم کمیسیون نشریات ورود به نمایه‌های بین‌المللی است. هر ارزیابی که صورت می‌گیرد در جهت هرچه بیشتر استاندارد سازی نشریات کشور در همه زمینه‌ها، نمایه سازی، حضور در عرصه‌های بین‌المللی و جذب مخاطب از سراسر دنیا و حضور در پایگاه‌های مختلف دنیا است. تیم تخصصی کمیسیون نشریات برای هر کدام از نشریات که در خود این قابلیت را می‌بینند، کارگاه و آموزش‌های لازم را برگزار می‌کند.

تعداد نشریات علمی نمایه شده در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی (تجمیعی)

۱۳۹۹ (۲۰۲۰)	۱۳۹۸ (۲۰۱۹)	۱۳۹۷ (۲۰۱۸)	۱۳۹۶ (۲۰۱۷)	۱۳۹۵ (۲۰۱۶)	شاخص
۱۳۶۰	۱۳۴۴	۱۳۳۵	۱۲۵۰	۱۲۲۷	تعداد نشریات علمی وزارت عتف
۸۹	۷۵	۷۱	۶۹	۶۱	تعداد نشریات نمایه شده وزارت عتف در Scopus
۷۰	۵۷	۵۵	۴۷	۳۹	تعداد نشریات نمایه شده وزارت عتف در WoS (ESCI-JCR)
۲۱	۲۰	۲۰	۲۱	۲۱	تعداد نشریات نمایه شده وزارت عتف در WoS-JCR
۴۹	۳۷	۳۵	۲۶	۱۸	تعداد نشریات نمایه شده وزارت عتف در WoS-ESCI

۴. تشویق و حمایت از نشریات و فراهم آوردن زیرساخت‌های لازم: حمایت بر اساس سه اصل (۱) رتبه

نشریات مسدود خواهد شد و طبق آینه نامه این نشریات تا دو سال نمی‌توانند به فرآیند ارزیابی برگردند.

۲. ارتقای کیفیت محتوای نشریات علمی و ایجاد سازوکار ارزیابی: در بحث ارتقا کیفیت نشریات، شیوه نامه اجرایی، شاخص‌ها و معیارهای ارتقا نشریات با کمک مرکز منطقه‌ای تعیین و ابلاغ شد که وزن شاخص‌های محتوایی بازنگری، ارتقا و بهبود خواهد یافت. سامانه ارزیابی نشریات راه اندازی شده است که دارای قابلیت‌های زیادی است. نشریات جدید در سامانه <https://journals.msrt.ir/>

ثبت اولیه انجام می‌دهند و نشریه را بارگذاری می‌کنند. کمیسیون نشریات آن را بررسی می‌کند، اگر شرایط اولیه را داشته باشد وارد فرآیند ارزیابی در مرکز منطقه‌ای می‌شود که پس از طی آن مرحله، رتبه و نتیجه ارزیابی نشریه توسط مرکز منطقه‌ای اعلام می‌شود. در مورد نشریات جدید نیز در صورت داشتن تعامل مناسب با وزارت علوم و رعایت شرایط تعیین شده، برای طی کل این فرآیند سالی یکبار صورت کرده ایم و برای نشریات قدیم این فرآیند سالی یکبار صورت می‌گیرد و در صورت یکبار ثبت نشریه، نیاز به ثبت مجدد نیست مگر اینکه تغییر یا تکمیل اطلاعات نیاز باشد و همیشه اطلاعات باید به روز و دقیق باشد. از شهریور سال ۹۸ چنین فرآیندی آغاز شده و درخواست می‌شود از نامه‌های کاربری و رمزهای عبور محافظت کنید که هر ساله مورد نیاز است. معیارهای کلی ارزیابی نشریات به شرح ذیل به ۶ دسته تقسیم شده و کل امتیاز مورد نیاز ۱۰۰۰ امتیاز است که به تفکیک مشخص شده است. نحوه رتبه‌بندی و امتیازدهی به هر نشریه در این جدول خلاصه شده است.

معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی

ردیف	معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی	سقف امتیاز
۱	انتشار به موقع و ضوابط آینه نامه نشریات	۱۶۰
۲	داشتن ویگاه استاندارد، زیرساخت‌ها و اطلاعات شناسنامه‌ای نشریه	۱۷۰
۳	رعایت آینه نگارش، ساختار و کیفیت مقالات	۲۷۰
۴	رعایت فرآیند پذیرش مقالات و داوری تخصصی	۸۰
۵	وضعیت نشریه در نمایه‌های استانداری، تخصصی و اجتماعی	۲۳۰
۶	به کارگیری مقررات و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برای رعایت اخلاق علمی نشر و جلوگیری از بروز تخلفات علمی	۹۰
کل امتیازها		۱۰۰۰

یکی از نقاط قوت آینه نامه جدید این است که نشریاتی که توانستند در پایگاه‌های مانند اسکوپوس یا وب آو ساینس رتبه کسب کنند و رتبه Q تا Q را به دست آورند

دريافتی پرداخت که هدف از اين بررسی‌ها را ارتقای کيفيت
نشریات برشمرد.

نظر به اهمیت جایگاه نشریات در ایجاد ارتباط علمی
بین پژوهشگران و اندیشمندان ملی و بین المللی و لزوم
رعايت استانداردهای لازم، وبینار رویکردها و برنامه‌های
ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی ویژه سردبیران و مدیران
مسئول نشریات علمی با همکاری کمیسیون نشریات و مرکز
منظقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری در تاریخ ۱۳۹۹/۰۸/۲۸
برگزار شد.

محورهای موضوعی وبینار شامل سیاست‌های کلی و
برنامه‌های وزارت عتف برای ارتقای کمی و کیفی نشریات
علمی، ارائه گزارش و تحلیل وضعیت ارزیابی و رتبه‌بندی
سال ۱۳۹۸ نشریات علمی، شاخص‌های ارزیابی و شیوه نامه
اجرایی رتبه‌بندی نشریات علمی، برنامه و اقدامات ارزیابی
و رتبه‌بندی سال ۱۳۹۹ نشریات علمی، جایگاه ارزیابی و
رتبه‌بندی نشریات علمی در نظام‌های ارزیابی آموزش عالی
شامل ارتقاء، ترفع، تشویق مقالات و تحصیلات تكمیلی،
پشتیبانی و حمایت‌های وزارت عتف از نشریات برتر بر اساس
رتبه‌بندی نشریات علمی است.

طبق اطلاعات موجود حدود ۹۸۰ نفر متقاضی جهت
حضور در اين ويبینار ثبت نام نموده و به نظر مى‌رسد اين
وبینار بزرگترین حضور شرکت کننده در دوران کورونا باشد
که اين امر نشان از اهمیت موضوع بین جامعه دانشگاهی و
علمی در سطح کشور دارد.

رسالت وجودی نشریات علمی، نشر و ترویج یافته‌های
علمی پژوهشگران و محققان است.

وی گفت: نمایه سازی نشریات در پایگاه‌های استنادی
بین المللی باعث افزایش رؤیت پذیری و در نتیجه افزایش
اثربخشی و نیز اشتهرار مجله خواهد شد.

دھقانی در ادامه افزود: در سال ۱۳۸۰ تعداد نشریات
علمی اعتبار گذاری شده کشور کمتر از ۳۰۰ مورد بود، اما
هم اکنون بیش از ۲۰۰۰ مورد است. از حدود ۲۰۰۰ نشریه

سالیانه (۲) حضور در نمایه‌های بین‌المللی و (۳) بهبود
جایگاه و رتبه نشریه و استنادات کسب شده صورت می‌گیرد.
نشریاتی که در نمایه‌های بین‌المللی هستند به علت پرداخت
هزینه‌های بیشتر به طور ویژه مورد حمایت قرار می‌گیرند.
اگر نشریه‌ای بتواند جایگاه خود را ارتقا دهد باز هم از ضریب
حمایتی بالاتری برخوردار می‌شود.

در پایان، دکتر شریفی به معرفی زیر ساخت نرم افزاری برای
پشتیبانی برنامه‌های مربوط به نشریات علمی پرداخته و گفت:
همه اقداماتی که در کمیسیون وزارت علوم و مرکز منطقه‌ای
صورت می‌گیرد نیاز به یک نرم افزار چاپک و با پیش‌بینی همه
جزیئات دارد و به سختی توانسته‌ایم در طول دو سال گذشته آن
را در سامانه <https://journals.msrt.ir/> در دسترس قرار دهیم که
نیاز به بهبود و پیشرفت دارد. ثبت درخواست، بررسی کارشناسی،
ارزیابی، مکاتبات و اطلاع رسانی‌ها، اعلام نتایج، داوری‌ها، صدور
گواهی، در بستر سامانه نشریات علمی همه در یک سامانه در حال
انجام است. لذا هیچ گونه گواهی مکتوب نداریم و فرآیند به معنای
واقعی بدون کاغذ است. همچنین، در طی این دو سال اطلاعات
بسیار زیادی در قالب یک بانک ارزشمند در خصوص نشریات و
موسسات و اعضای هیئت علمی، داوران در تخصص‌های مختلف
در این سامانه گردآوری شده که برای پژوهشگران، اعضای هیئت
علمی، دانشجویان، هیئت‌های ممیزه، سردبیران و غیره بسیار
مفید است. تمام مقالاتی که در نشریات علمی منتشر می‌شوند
در این پایگاه قابل دسترسی است که با شرایط و قوانین خاص
قابل استفاده می‌باشند.

ارائه گزارش و تحلیل وضعیت ارزیابی و رتبه‌بندی سال ۱۳۹۸ نشریات علمی و برنامه‌ها و اقدامات ارزیابی و رتبه‌بندی سال ۱۳۹۹ نشریات علمی

دکتر محمدجواد دھقانی ریاست مرکز منطقه‌ای
اطلاع رسانی علوم و فناوری در ادامه این ويبینار ضمن
خوش‌آمدگویی به حضار و مدیران مسئول نشریات سراسر
کشور و همچنین تقدير و تشکر از دکتر رحیمی، دکتر شریفی،
اعضای کمیسیون نشریات و تیم اجرایی و فنی مهندس لائی و
همچنین تیم اجرایی مرکز منطقه‌ای که در این امر همکاری
داشتند، به ارائه گزارش و تحلیل وضعیت ارزیابی و رتبه‌بندی
نشریات در سال ۱۳۹۸ و شاخص‌های مربوطه پرداختند.
وی به نحوه عملکرد سامانه و چگونگی تطابق اطلاعات

آیین‌نامه کمیسیون نشریات، در بخش کمی بر اساس ساختار وبگاه، مشخصات شناسنامه‌ای و رعایت آیین نگارش در مقالات نشریات و در بخش کیفی شامل حضور نشریه در نمایه‌های معتبر علمی و استنادی، بررسی فرآیند داوری و همچنین بهره گیری از نظرات داوران به صورت تخصصی و رعایت اصول اخلاقی نشر است.

وی ادامه داد: طی این فرآیند تعداد ۱۱۳۲ عنوان نشریه به لحاظ کمی توسط کارشناسان تیم مرکز منطقه‌ای ارزیابی و به لحاظ کیفی توسط بیش از ۳۳۰۰ داور متخصص موضوعی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. بررسی‌ها بر اساس ۷ شاخص تعیین شده مطابق با آیین‌نامه کمیسیون شامل انتشار منظم و رعایت ضوابط آیین نامه نشریات، دارا بودن سامانه استاندارد، زیرساخت‌ها و اطلاعات شناسنامه‌ای نشریه، رعایت آیین نگارش، ساختار و کیفیت مقالات، فرآیند پذیرش مقالات و داوری تخصصی، وضعیت نشریه در نمایه‌های استنادی، تخصصی و اجتماعی و بکارگیری مقررات و امکانات سخت افزاری و نرم افزاری برای رعایت اخلاق شناخت و جلوگیری از بروز تخلفات علمی انجام شد. ۷ شاخص مذکور جمعاً ۵۲ معیار را در برداشتند. در فرآیند ارزیابی با مراجعه و بررسی وبگاه نشریات میزان تبعیت نشریات از هر یک از معیارها تعیین و امتیاز دهی شدند. با توجه به اینکه در آیین‌نامه نشریات علمی مسئولیت سیاست‌گذاری و نظارت بر ارزیابی نشریات بر عهده کمیسیون نشریات علمی است و مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری به عنوان مجری ارزیابی بوده است؛ از این‌رو کمیسیون نشریات، نتایج نهایی را تایید و اعلام کرد.

طبق آیین‌نامه و بر اساس امتیازات کسب شده توسط هر نشریه از مجموع شاخص‌ها، رتبه‌بندی نشریات بدین شرح بود: نشریات نمایه شده در پایگاه‌های جی‌سی‌آر (Q1-Q4)، وب او ساینس و اسکوپوس (Q1-Q4)؛ نشریات بین‌المللی؛ نشریات با کسب ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ امتیاز؛ برجسته (الف)؛ نشریات با کسب ۸۰۱ تا ۸۰۰۰ امتیاز؛ خوب (ب)؛ نشریات با کسب ۴۰۱ تا ۴۰۰۰ امتیاز متوسط (ج)؛ نشریات با کسب ۴۰۰ امتیاز و پایین‌تر ضعیف (د). بر این اساس، نتیجه ارزیابی نشان داد از ۱۱۳۲ عنوان نشریه مورد بررسی تعداد ۷۲ نشریه عنوان "بین‌المللی"، تعداد ۱۰۲ عنوان رتبه "الف"، ۸۰۳ عنوان رتبه "ب"، ۱۳۴ عنوان رتبه "ج" و ۲۱ عنوان رتبه "دال" را کسب کردند.

از نظر توزیع فراوانی زبانی نیز، حدود ۹۲۱ نشریه به زبان فارسی و ۱۳۹ نشریه نیز به زبان غیر فارسی بوده است.

معتبر علمی وزارت علوم، بهداشت، دانشگاه آزاد اسلامی و حوزه علمیه فقط ۱۵۳ نشریه در آی‌اس‌آی، ۱۶۷ نشریه در اسکوپوس نمایه و نیز کمتر از ۱۷۰۰ نشریه در ISC نمایه شده است.

افزایش تعداد نشریات نمایه شده در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی یکی از سیاست‌های مدون در نقشه جامع علمی کشور است.

ریاست مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST) گفت: به استناد ماده ۱ قانون اهداف، وظایف و تشكیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در چارچوب اختیارات و وظایف قانونی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، آیین‌نامه ارزیابی نشریات به منظور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفی نشریات علمی و نظارت بر عملکرد و اعتبار علمی آن‌ها تدوین شده است. جهت تسهیل در انجام امور نشریات و اجرای سیاست‌های دولت مبنی بر تمرکز زدائی از تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۰۹، آیین‌نامه جدید تدوین و جایگزین آیین‌نامه تعیین اعتبار علمی نشریات، مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۰۸ شد. بر این اساس، از این پس به جای صدور گواهی اعتبار علمی برای نشریات، رتبه نشریه در ارزیابی‌ها به عنوان «اعتبار علمی نشریه» قلمداد می‌شود. همچنین از تاریخ ابلاغ، به جای دسته‌بندی نشریات به صورت علمی-پژوهشی یا علمی-ترویجی، تمامی نشریات مشمول آیین‌نامه تحت عنوان یکسان «نشریه علمی» شناخته می‌شوند.

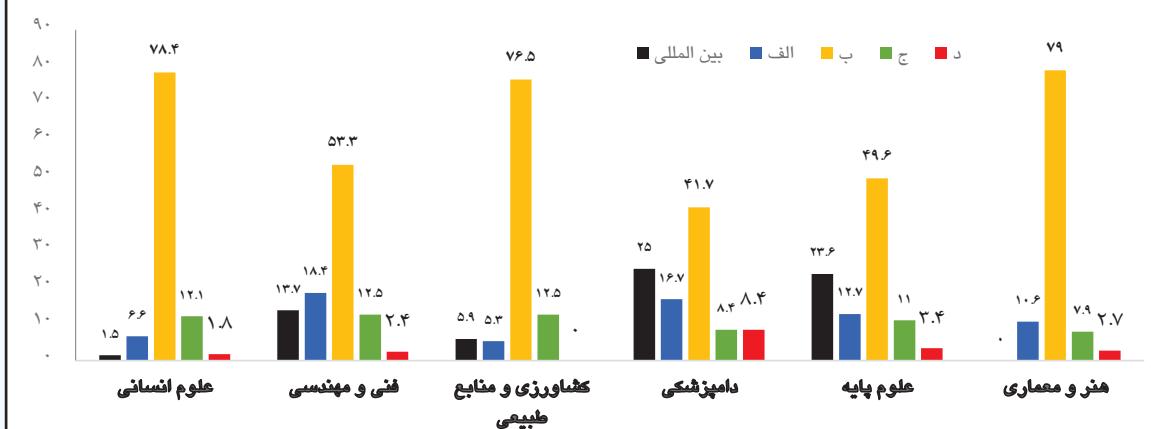
دهقانی اظهار داشت: ارزیابی بخش جدایی‌ناپذیری از نظام علمی بوده و با توجه به اهمیت جایگاه نشریات در عصر جهانی شدن، لزوم انجام ارزیابی کمی و کیفی وبگاه نشریات، به صورت دوره‌ای به منظور شناخت نقاط قوت و ضعف و ارتقاء جایگاه علمی کشور ضروری به نظر می‌رسد؛ چرا که کمیت و کیفیت نشریات علمی در سطح وب، نشانگر رشد دانش در سطح ملی و بین‌المللی و به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه جوامع در نظر گرفته می‌شود. در این راستا طی نامه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۱ این مهم به مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم فناوری (RICeST) ابلاغ و مسئولیت ارزیابی نشریات در سال ۱۳۹۸ به مرکز منطقه‌ای واگذار شد.

در سال ۱۳۹۸ تعداد ۱۱۳۲ عنوان نشریه درخواست خود مبنی بر ارزیابی را در سامانه یکپارچه ارزیابی نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ثبت کردند شایان ذکر است که از این تعداد ۷۲ عنوان نشریه به دلیل نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی و کسب رتبه مورد نظر، وارد فرآیند ارزیابی نشده و تحت عنوان "نشریات بین‌المللی" در نظر گرفته شده‌اند.

لازم به ذکر است ارزیابی‌ها مطابق با شاخص‌های

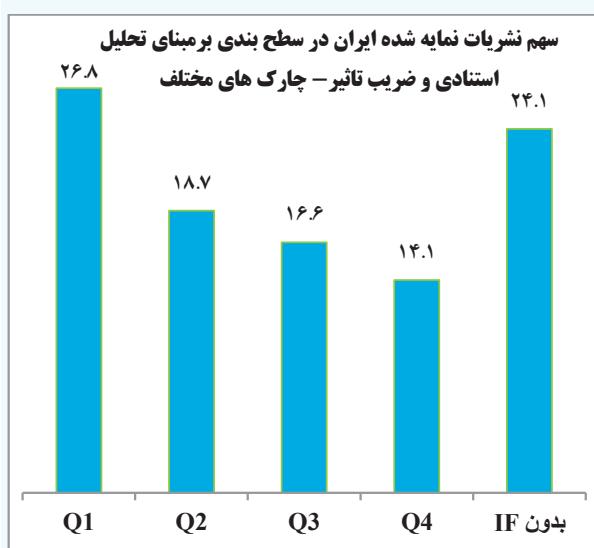

سهم حوزه‌های مختلف موضوعی نشریات در ارزیابی سال ۹۸

انجام می‌شود که نتایج آن در نمودار زیر مشخص شده است.

بررسی و مقایسه ارزیابی نشریات با نشریات نمایه شده در ISC

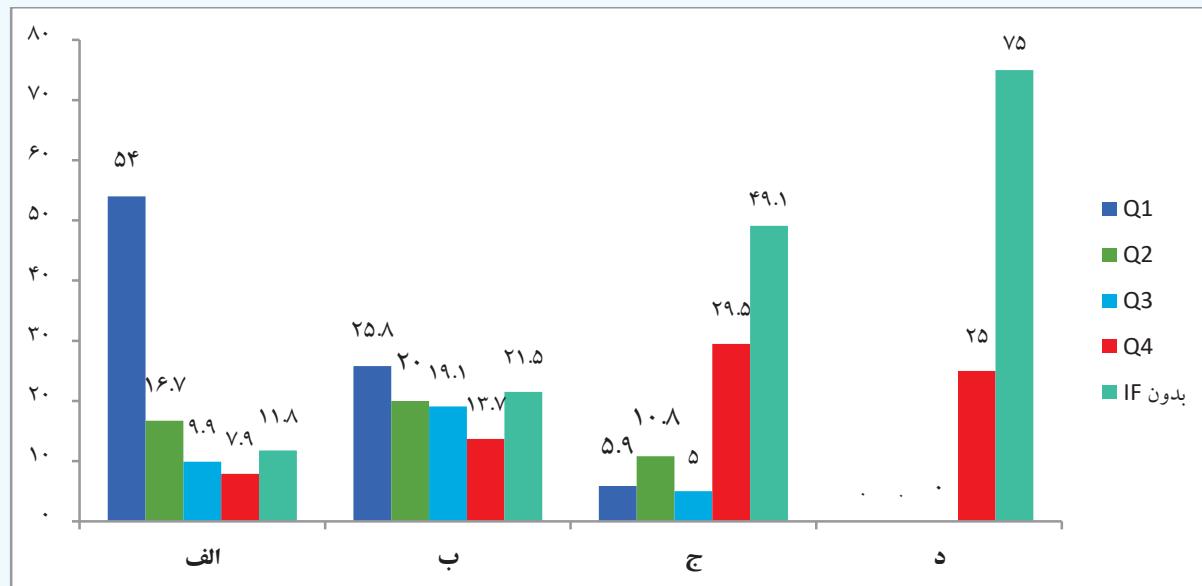

مقایسه رتبه‌های نشریات در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸

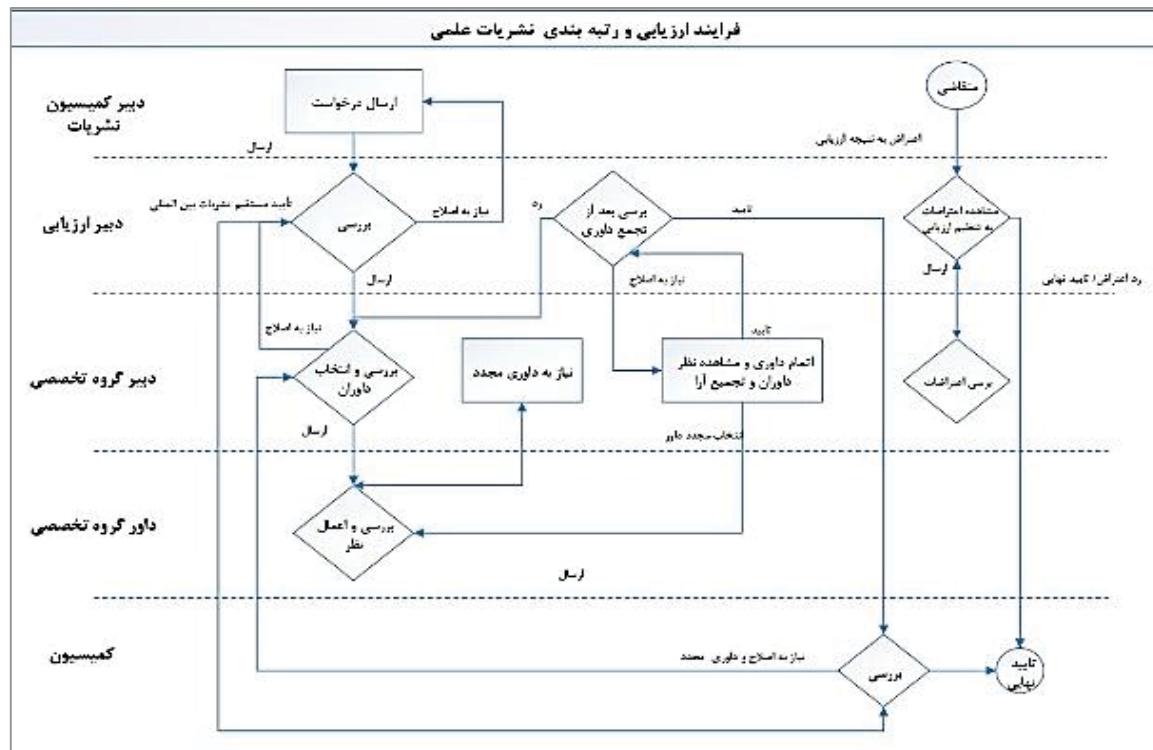
۱۳۹۶	۱۳۹۸	رتبه کسب شده
۲۱	۷۲	بين المللی A+
۲۲۸	۱۰۲	الف یا A
۵۳۴	۸۰۳	ب یا B
۱۱۰	۱۳۴	ج یا C
۵۹	۲۱	د یا D
۱۳۹	۱۰۰	بدون ارزیابی
۱۰۹۱	۱۲۳۲	جمع

در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نیز رتبه‌بندی بر اساس تحلیل استنادی و ضریب تاثیر در چارک‌های مختلف

مقایسه سهم نشریات ارزیابی شده در رتبه‌های مختلف در سیستم چارک‌بندی ISC

فرآیند اجرایی ارزیابی

نشریه امتیاز کل نشریه محسوب می‌شود. مجدداً نشریه به دبیر ارزیابی ارجاع داده می‌شود و بازبینی صورت می‌گیرد، رتبه تایید و به کمیسیون ارسال می‌شود. در کمیسیون نیز بازبینی مجدد صورت می‌گیرد. که این بدان معناست که محاسبه امتیاز یک نشریه از چند فیلتر می‌گذرد.

و^ب سایت نشریه بایستی تا حداکثر تا اوایل دیماه ۱۳۹۹ تکمیل شود. هر گونه تغییر پس از این تاریخ پذیرفته نیست.

- ۱- انتشار به موقع و رعایت ضوابط آئین نامه در هر سالی که ارزیابی انجام می شود ملاک نشریه سگذشتنه می باشد. ارزیابی سال ۱۳۹۹ بر اساس شماره ها سال ۱۳۹۸ نشریه می باشد.
 - ۲- صاحب امتیازی (همکاری با انجمن)
 - ۳- مرتبه علمی سردبیر
 - ۴- تعداد اعضای گروه دبیران از افراد شاخص علمی
 - ۵- رعایت فرایند پذیرش داوری
 - ۶- استفاده از نرم افزارهای مشابه تیاب
 - ۷- میانگین بازه زمانی
 - ۸- داشتن وب گاه استاندارد
 - ۹- درج ماه و سال آغاز و توالی
 - ۱۰- مقالات نشریه به صورت آرشیو وجود داشته باشد
 - ۱۱- درج شناسه گر DOR
 - ۱۲- تعیین نوع مقاله
 - ۱۳- روش استاندارد برای مأخذ نویسی
 - ۱۴- درج نام ناشر
 - ۱۵- اعلام خلاصه آماری

شاخص‌های ارزیابی و شیوه نامه اجرایی رتبه‌بندی نشریات علمی در مرکز منطقه‌ای

نرجس ورع

در ادامه، خانم نرجس ورع عضو هیئت علمی مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری و دبیر و بینار به تشریح فرایند اجرایی ارزیابی نشریات به شرح زیر پرداختند.

از زمانی که نشریه‌ای درخواست خود را ثبت می‌کند، ورود صحیح اطلاعات بسیار اهمیت پیدا می‌کند. پس از تأیید اطلاعات توسط درگاه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تنها مرجع امتیازدهی به نشریات وبسایت آن نشریه می‌باشد.

بنابراین باید کلیه شاخص‌ها مطابق با آئین نامه باشد، چرا که کسب امتیاز منوط به درج در وبسایت نشریه می‌باشد.

پس از بارگزاری اطلاعات نشریات، تیم ارزیابی که بر اساس حوزه‌های موضوعی متنوع تقسیم شده‌اند، نشریات بر اساس موضوع به این کارشناسان ارجاع داده می‌شود.

بر این اساس معیارها به دو دسته کمی و کیفی تقسیم می‌شوند. قسمت کمی توسط کارشناسان مرکز منطقه‌ای انجام می‌شود و قسمت کیفی توسط داوران انجام می‌شود.

قسمت کمی با توجه به پارامترهای موجود و اطلاعاتی که از وبسایت نشریه مستخرج شده است محاسبه می‌شود و قسمت کیفی که توسط سه تا چهار داور انجام می‌شود میانگینی از آن حاصل می‌گردد که با امتیاز کمی نشریه جمع و رتبه

- به خصوص نشریاتی که قبل از انتشار تحت عنوان علمی و ترویجی انتشار می‌یافتند
- تهیه نرم افزار مشابهت یاب برای نشریات به خصوص فارسی زبان
- استقبال از پیشنهاد مرکز منطقه‌ای و پایگاه استنادی در خصوص صدور کد شناساگر دیجیتال DOR برای نشریات
- عدم توجه به رشد کمی نشریات و توجه به ارتقا و رشد کیفی نشریات به منظور تحقق شعار پژوهش برای توسعه و نه پژوهش برای پژوهش
- ایجاد ساز و کار مناسب و ارتباط با پایگاه‌های استنادی بین‌المللی به منظور نمایه کردن نشریات کشور
- حمایت ویژه از نشریات دارای پتانسیل ارتقا به نمایه بین‌المللی
- تلاش و تشویق نشریات به فرهنگ ارجاع دهنده
- برنامه‌ریزی برای تهیه زیر ساخت جامع برای نشریات کشور

- ۱۶- درج قدردانی از حامی
- ۱۷- ارجاع صحیح ماخذنوسی
- ۱۸- تنوع جغرافیایی نویسنده‌گان
- ۱۹- نمایه‌های استنادی
- ۲۰- عضویت در شبکه‌های اجتماعی
- ۲۱- درج قوانین مربوط به نشر

نقطه نظرات و پرسش و پاسخ شرکت کنندگان بر اساس آخرین آمار بیش از ۶۵۰ نفر از سردبیران و مدیران مسئول نشریات در این وبینار شرکت داشتند و در بخش نهایی نقطه نظرات و پیشنهادات خود را درخصوص ارزیابی نشریات ارایه نمودند. برخی پیشنهادات عبارت بود از: ■ درخواست برای افزایش تعداد وبینارها و کارگاه‌های مشابه در طول سال ■ تجدید نظر در برخی شاخص‌های ارزیابی از جمله توزیع جغرافیایی هیئت داوری نشریات ■ توجه ویژه به نشریات حوزه علوم انسانی

خواهد رسید.

وی افزود: همچنین میزان جمعیت فوت یافتگان کشور در مهر ماه با افزایش بیش از ۶ هزار نفر فوتی جدید به ۳۱ هزار نفر در آخر مهر ماه و با افزایش ۱۳ هزار نفر فوتی جدید به ۴۴ هزار نفر در آخر آبان ماه افزایش یافته است. بدین ترتیب در مهر ماه به طور متوسط روزانه ۲۰۰ نفر فوتی و در آبان ماه بیش از ۴۰۰ نفر فوتی اضافه شده است. این به معنای افزایش دو برابری میزان فوتی روزانه در آبان ماه نسبت به مهر ماه خواهد بود. بر این اساس میزان متوسط رشد فوتی روزانه کشور از ۶,۰ درصد در شهریورماه به ۰,۸۳ درصد در مهر ماه و به ۱,۱۳ درصد در آبان ماه افزایش یافته و اگر این روند ادامه داشته باشد، در آخر آذر ماه جمعیت فوت یافتگان در کشور به بیش از ۶۰ هزار نفر خواهد رسید. سپریست ISC در ادامه گفت: میزان متوسط نرخ رشد روزانه فوتی در کشورهای روسیه و فرانسه ۱,۱۷ درصد، آلمان ۱,۱۵ درصد، ایران ۱,۱۳ درصد و سایر کشورهای هم‌مان یعنی ایتالیا، ترکیه، اسپانیا، انگلیس، کانادا، آمریکا، پاکستان و برباد همگی زیر یک درصد می‌باشد. قابل مقایسه بودن میزان رشد متوسط فوتی و حتی جمعیت فوتی کشور با کشورهایی نظیر فرانسه و روسیه با بیش از ۲ میلیون بیمار و اسپانیا و انگلیس با بیش از ۱,۵ میلیون بیمار واقعاً نگران کننده است. ضمناً میانگین رشد روزانه فوتی دنیا که از ۰,۶۲ درصد در شهریور ماه به ۰,۵۴ درصد در مهر ماه کاهش یافته بود، مجدداً در آبان ماه به ۰,۶۵ درصد افزایش یافته است. نتایج و آمار در سامانه کووید-۱۹ به همراه تحلیل

ادامه روند افزایشی توام رشد روزانه شیوع

بیماری و نیز رشد میزان فوتی در کشور

افزایش بیش از دو برابری شیوع بیماری و نیز

فوتی روزانه کشور در آبان نسبت به مهر

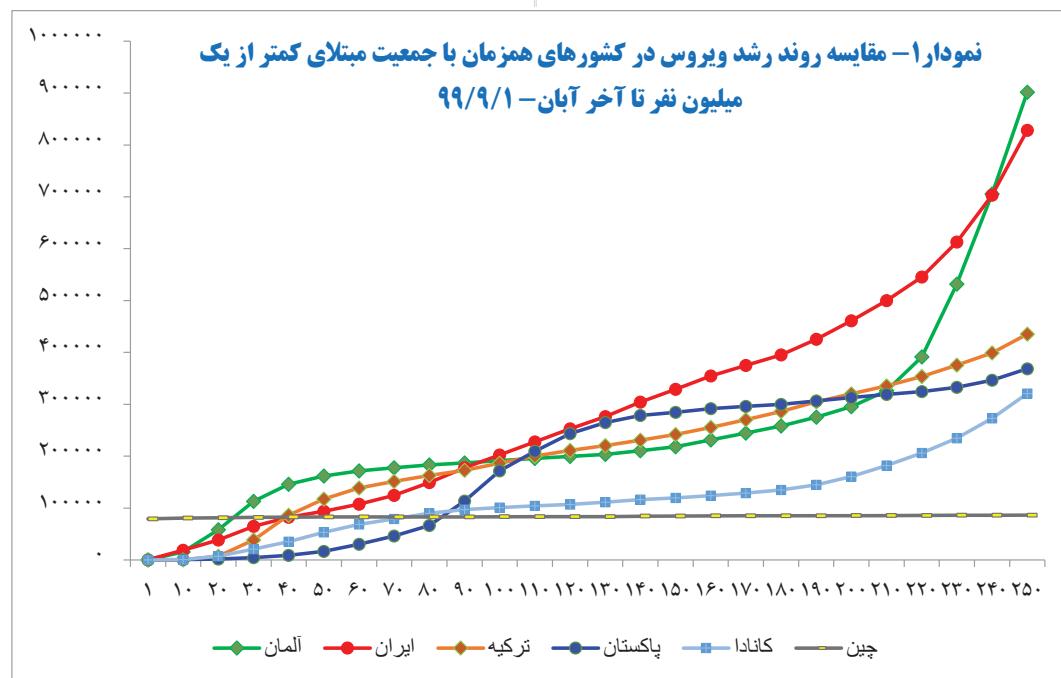
به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دکتر محمد جواد دهقانی سپریست ISC گفت: اطلاعات مستخرج از سامانه نماگر کووید-۱۹ (ISC COVID-19 Visualizer) نشان می‌دهد میزان جمعیت کل بیماران کشور با افزایش بیش از ۱۲۰ هزار نفر بیمار جدید به ۵۴۵۲۸۶ نفر در آخر مهر ماه و با افزایش ۲۸۰ هزار نفر بیمار به ۸۲۸۳۲۷ نفر در آخر آبان ماه افزایش یافته است.

دهقانی گفت: بدین ترتیب در مهر ماه روزانه ۴۰۰۰ نفر بیمار جدید و در آبان ماه روزانه حدود ۹۴۰۰ نفر بیمار جدید به جمع مبتلایان اضافه شده است. این به معنای افزایش دو برابری میزان شیوع بیماری در آبان ماه نسبت به مهر ماه می‌باشد. بدین ترتیب میزان متوسط رشد روزانه مبتلایان کشور از ۰,۵۹ درصد در شهریور ماه به ۰,۸۴ درصد در مهر ماه و به ۱,۴۱ درصد در آبان ماه یعنی بیشترین مقدار ممکن در ۶ ماه گذشته رسیده است. اگر این روند ادامه داشته باشد با رشد متوسط روزانه ۱,۴۱ درصد در آذر ماه جمعیت مبتلایان در کشور به بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر

از خرداد ماه از تمام کشورهای فوق بیشتر بوده است. مضافاً اینکه از شهریور ماه شاهد افزایش شتاب رشد بیماری با شیب و فاصله نسبتاً زیادی نسبت به سایر کشورها هستیم. در مقایسه با سایر کشورها ملاحظه می‌شود که روند افزایشی بدون وقفه مشابه ایران فقط در کشور ترکیه و البته با شیب ملایم‌تری وجود دارد. همان‌طور که در نمودار دیده می‌شود برای سایر کشورها از جمله آلمان، کانادا، پاکستان روند شیوع بیماری در مقطعی ثابت و به تعییری کنترل شده بود ولی عملاً از مرداد ماه شیوع بیماری در این کشورها نیز روند افزایشی و در اوخر مهر ماه این روند به شدت افزایش یافته است و به طور خاص شتاب رشد شیوع بیماری کشور آلمان در آبان ماه افزایش شدیدی یافته به طوری که جمعیت بیماران این کشور از ایران بیشتر شده است.

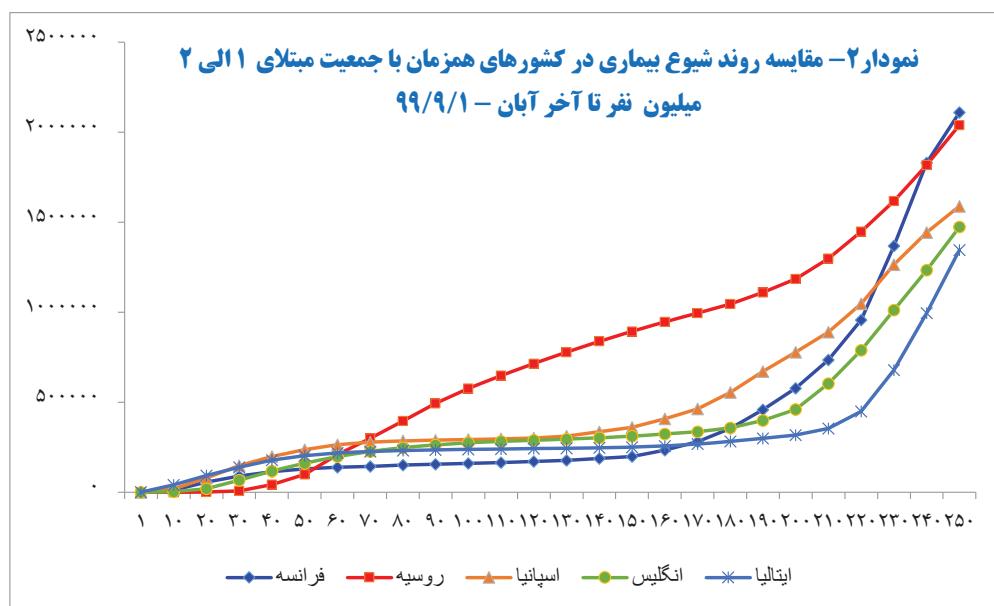
مربوط به ۱۳ کشور همزمان (کشورهایی که انتشار بیماری در آنها تقریباً به طور همزمان پدید آمد) آمده است. کشورهای همزمان عبارت از: چین، ایران، روسیه، ترکیه، بزرگ، اسپانیا، آمریکا، فرانسه، کانادا، انگلیس، آلمان، پاکستان و ایتالیا هستند.

دهقانی گفت: نمودار ۱ روند شیوع بیماری در کشورهای همزمان که تا پایان آبان ماه با جمعیت بیماران کمتر از یک میلیون نفر هستند را نشان می‌دهد. محور افقی تعداد روزها از اول فروردین ماه تا آخر آبان ماه و محور عمودی تعداد بیماران را نشان می‌دهد. این کشورها عبارت از ۵ کشور آلمان، ایران، ترکیه، پاکستان، کانادا و چین می‌باشد. همان‌طور که در نمودار ۱ مشاهده می‌شود متناسفانه در طول ۸ ماه اخیر میزان رشد شیوع بیماری در ایران همواره دارای روند افزایشی با شیب نسبتاً ثابتی بوده و جمعیت بیماران کشور

وحشتناکی افزایش یافته و جمعیت بیماران این کشور در آخر آبان ماه از روسیه بیشتر شده است. به منظور تجزیه و تحلیل آماری و دستیابی به نتایج بهتر با استفاده از اطلاعات مستخرج از سامانه کووید-۱۹ مربوط به ۱۳ کشور همزمان (کشورهای چین، ایران، روسیه، ترکیه، بزرگ، اسپانیا، آمریکا، فرانسه، کانادا، انگلیس، آلمان، پاکستان و ایتالیا) در طول ۸ ماه گذشته آمار مربوطه در جدول ۱ نشان داده شده است. در این جدول میزان متوسط رشد روزانه بیماری در هر ماه محاسبه شده است. جهت اطلاع نتایج مربوطه بر اساس رشد متوسط کشورها در آبان ماه به ترتیب صعودی مرتب شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود کشورهای ایتالیا با رشد متوسط روزانه ۳,۷۳ درصد، آلمان با ۲,۸۳ درصد، فرانسه با ۲,۶۷ درصد و

وی افزود: در نمودار شماره ۲ روند افزایش شیوع برای کشورهای همزمان با جمعیت بیمار بیش از یک میلیون و کمتر از دو میلیون نفر نشان داده شده است. این کشورها عبارت از فرانسه، روسیه، اسپانیا، انگلیس و ایتالیا بوده و همان‌طور که ملاحظه می‌شود در طول ۸ ماه گذشته شیب افزایش جمعیت مبتلایان برای کشور روسیه نیز مشابه ایران بدون توقف به صورت افزایشی بوده است. این در حالی است که برای ۴ کشور اسپانیا، ایتالیا، فرانسه و انگلیس روند شیوع بیماری از اوخر اردیبهشت ماه کنترل شده و نرخ شیب منحنی تقریباً صفر شده بود ولی از مرداد ماه (روز ۱۵۰ ام) به تدریج روند رشد شیوع بیماری به حالت افزایشی بوده و این در مهر ماه شدت بیشتری یافته و به خصوص در کشور فرانسه از آبان ماه شیب رشد شیوع بیماری به شکل بسیار

در ادامه جداول ۲ و ۳ میزان نرخ رشد متوسط روزانه بهبودی و نیز متوسط نرخ رشد فوتی ۱۳ کشور همزن را در ۸ ماه اخیر نشان می‌دهد. میزان نرخ رشد متوسط در واقع متوسط‌گیری متحرک بر روی بازه‌های زمانی ماهانه بوده و در نتیجه اعداد به دست آمده قابل اعتماد بوده و با مقایسه این شاخص می‌توان به روند انتشار بیماری و نیز کنترل و مقابله با بیماری پی برداشت. لازم به ذکر است تمام مقادیر محاسبه شده در آبان ماه (ستون ۹ جدول‌ها) به ترتیب صعودی مرتب شده‌اند.

انگلیس با ۲,۱۱ درصد بیشترین میزان نرخ متوسط رشد روزانه شیوع بیماری در آبان ماه را داشته‌اند.

دھقانی گفت: همان طور که مشاهده می‌شود ایران با رشد متوسط روزانه ۱,۴۱ درصد به شرایط ۶ ماه قبل یعنی اردیبهشت ماه برگشته است با این تفاوت که جمعیت بیماران در آن زمان ۱۰ هزار نفر و روزانه حدود ۱۰۰ نفر بیمار جدید اضافه می‌شد ولی در آبان ماه با جمعیت بیماران ۸۳۰ هزار نفری و متوسط افزایش روزانه حدود ۱۰ هزار نفر بیمار جدید روپرو هستیم که نسبتاً زیاد است.

جدول ۱: آمار تحلیلی سامانه فماگرکووید-۱۹ متوسط نرخ رشد روزانه شیوع بیماری (درصد) در ۸ ماه گذشته در ۱۳ کشور همزن (همزن در شیوع بیماری)

کشور	فروردين	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان
کل دنیا	۷.۹۲	۲.۴۶	۱.۹۶	۱.۷	۱.۴۶	۱.۰۱	۰.۹۳	۱.۱۲
ایتالیا	۵.۰۴	۰.۸	۰.۱۷	۰.۰۹	۰.۱۷	۰.۵	۱.۳۷	۳.۷۳
آلمان	۷.۸	۰.۶۷	۰.۲۵	۰.۲۱	۰.۴۲	۰.۵۶	۱.۱۹	۲.۸۳
فرانسه	۷.۶۴	۰.۷۵	۰.۳۷	۰.۳۴	۰.۹۲	۲.۱۹	۲.۴۹	۲.۶۷
انگلیس	۱۲.۲۹	۲.۲۲	۰.۶۷	۰.۲۵	۰.۳	۰.۶۸	۲.۳۱	۲.۱۱
کانادا	۱۳.۱	۲.۷۶	۰.۸۲	۰.۳۲	۰.۲۶	۰.۵	۱.۱۹	۱.۴۹
اسپانیا	۸.۳۲	۱.۱۴	۰.۱۷	۰.۲۱	۰.۸۷	۱.۶۳	۱.۵	۱.۴۱
ایران	۵.۰۸	۱.۴	۱.۶۴	۱.۰۴	۰.۸۲	۰.۵۹	۰.۸۴	۱.۴۱
آمریکا	۱۴.۲۹	۲.۴۴	۱.۳۳	۱.۷۶	۱.۲۷	۰.۶۴	۰.۶۷	۱.۲
روسیه	۱۹.۶۲	۶.۷۱	۲.۲۱	۱	۰.۶۴	۰.۵۲	۰.۸۹	۱.۱۶
ترکیه	۲۰.۰۶	۱.۹	۰.۷	۰.۰۷	۰.۴۸	۰.۵۷	۰.۵	۰.۷
برزیل	۱۴.۶۵	۶.۸۹	۴.۰۱	۲.۲۸	۱.۷	۰.۸۳	۰.۵۱	۰.۴۳
پاکستان	۱۰.۰۷	۵.۶۳	۴.۵	۱.۴۶	۰.۳۱	۰.۱۶	۰.۲	۰.۴۳
چین	۰.۰۸	۰.۰۱	۰.۰۲	۰.۰۲	۰.۰۵	۰.۰۲	۰.۰۲	۰.۰۳

متوجه رشد بهبودی روزانه کمتر از ایران هستند. البته باید توجه داشت متوسط رشد روزانه بهبودی علاوه بر اینکه تابعی از میزان رشد و انتشار بیماری است، تابعی از مسایلی نظیر طول درمان استاندارد برای ترخیص بیمار، ظرفیت پذیرش بیمار و امکانات بهداشتی کشورها نیز بیمار، کوچک بودن متوسط رشد روزانه انتشار بیماری و بزرگتر بودن متوسط رشد بهبودی نشانه کنترل و مقابله و سرکوب بیماری خواهد بود.

همان طور که از جدول ۲ پیداست میزان متوسط رشد روزانه بهبودی در دنیا از ۱,۲۶ درصد در شهریور ماه به ۰,۹۸ درصد در مهر ماه کاهش و مجدداً به ۰,۸۸ درصد در آبان کاهش یافته است. با این حال برای ایران میزان متوسط رشد بهبودی روزانه در شهریور ماه از ۰,۵۵ درصد به ۰,۶۵ درصد در مهر ماه و ۰,۹۹ درصد در آبان ماه افزایش یافته است. در آبان ماه متوسط رشد روزانه بهبودی کشورهای ایتالیا (۲,۳۸ درصد)، آلمان (۲,۰۲ درصد)، کانادا (۱,۳۲ درصد)، روسیه (۱,۱۷ درصد) و فرانسه (۱,۱۱ درصد) وضعیت مناسب‌تری نسبت به ایران داشته و سایر کشورهای هم‌زمان از جمله آمریکا، ترکیه، برباد و پاکستان دارای

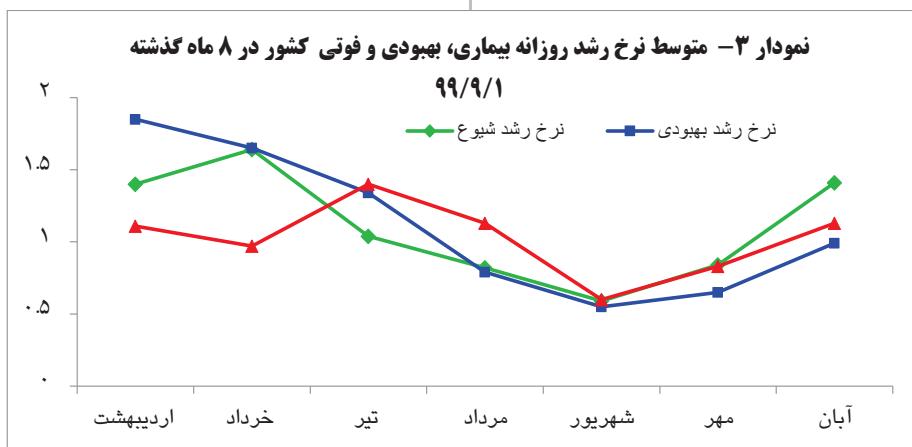
کشور	همزمان در ۸ ماه گذشته									
	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	کشور	
دنیا	۰.۸۸	۰.۹۸	۱.۲۶	۱.۸۹	۲.۰۹	۲.۹۴	۳.۹۹	۶.۸۲	دنیا	
ایتالیا	۲.۳۸	۰.۵۵	۰.۲۱	۰.۱۳	۰.۲۶	۱.۲۱	۳.۲۸	۸.۰۴	ایتالیا	
آلمان	۲.۲	۰.۷۲	۰.۵۶	۰.۳	۰.۲۵	۰.۳۹	۱.۹۳	۲۰.۱۶	آلمان	
کانادا	۱.۳۲	۱.۱	۰.۴	۰.۴۱	۱.۴۴	۱.۵	۴.۴	۲۰.۶۱	کانادا	
روسیه	۱.۱۷	۰.۶۲	۰.۵۹	۱.۷	۱.۷	۵.۰۶	۱۱.۰۴	۲۲.۲۲	روسیه	
فرانسه	۱.۱۱	۰.۴۹	۰.۳	۰.۲۳	۰.۲۲	۰.۶۳	۱.۷۶	۱۴.۶۸	فرانسه	
ایران	۰.۹۹	۰.۶۵	۰.۵۵	۰.۷۹	۱.۳۴	۱.۶۵	۱.۸۵	۷.۹۸	ایران	
آمریکا	۰.۹	۰.۸۹	۱.۰۴	۱.۷۹	۲.۰۹	۳.۲۳	۰.۶۱	۲۲.۹۳	آمریکا	
ترکیه	۰.۵۹	۰.۴۷	۰.۴۳	۰.۴۹	۰.۸۳	۱.۱۹	۷.۷۳	۳۶.۷۶	ترکیه	
برزیل	۰.۴۴	۰.۶۸	۱.۲۲	۲.۱۸	۲.۱۴	۵.۰۸	۷.۰۱	۲۴.۳۴	برزیل	
پاکستان	۰.۲	۰.۱۸	۰.۲۳	۰.۹۳	۰.۹۳	۵.۷۴	۶.۴۵	۱۷.۹۴	پاکستان	
چین	۰.۰۳	۰.۰۲	۰.۰۳	۰.۰۴	۰.۰۲	۰.۰۱	۰.۰۶	۰.۲۲	چین	
اسپانیا	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	اسپانیا	
انگلیس	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL	انگلیس	

کشور	در ۸ ماه گذشته									
	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	کشور	
دنیا	۰.۸۵	۰.۵۴	۰.۶۲	۰.۱۹	۰.۹۱	۱.۲۲	۲.۴۹	۱۰.۱۹	دنیا	
روسیه	۱.۱۷	۰.۸۳	۰.۶۱	۰.۸۶	۱.۴۸	۳.۵۲	۷.۱۲	۲۱.۶۹	روسیه	
فرانسه	۱.۱۷	۰.۲۸	۰.۰۹	۰.۰۴	۰.۰۶	۰.۱۹	۱.۱۸	۱۵.۴۷	فرانسه	
آلمان	۱.۱۵	۰.۱۸	۰.۰۶	۰.۰۶	۰.۰۸	۰.۳	۱.۹۲	۱۸.۵۸	آلمان	
ایران	۱.۱۳	۰.۸۳	۰.۶	۱.۱۳	۱.۴	۰.۹۷	۱.۱۱	۵.۱۵	ایران	
ایتالیا	۰.۹۳	۰.۱۱	۰.۰۳	۰.۰۴	۰.۰۵	۰.۲۵	۱.۰۳	۷.۱۶	ایتالیا	
ترکیه	۰.۸۱	۰.۷۷	۰.۷۲	۰.۲۳	۰.۳۷	۰.۵۴	۲.۴۸	۲۵.۹۳	ترکیه	
اسپانیا	۰.۷۳	۰.۳۹	۰.۲	۰.۰۵	۰.۰۲	۰.۰۷	۱.۰۳	۱۲.۲۶	اسپانیا	
انگلیس	۰.۷	۰.۱۹	۰.۰۳	۰.۰۴	۰.۱	۰.۲۱	۲.۴۸	۱۸.۴۵	انگلیس	
کانادا	۰.۴۸	۰.۲۲	۰.۰۶	۰.۰۸	۰.۱۸	۱.۱۹	۴.۷۵	۱۸.۵۲	کانادا	
آمریکا	۰.۴۶	۰.۳۶	۰.۴۳	۰.۷۲	۰.۵۵	۰.۸۹	۲.۸۳	۲۰	آمریکا	
پاکستان	۰.۴۱	۰.۱۴	۰.۱۱	۰.۱۱	۱.۷	۴.۳۷	۶.۴۸	۱۵.۳	پاکستان	
برزیل	۰.۲۸	۰.۴۲	۰.۶۲	۰.۶۲	۱.۰۶	۲.۴۵	۷.۰۳	۲۲.۷	برزیل	
چین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۱	۱.۲	چین	

فوتی روزانه را در میان کشورهای همزمان (ایران، روسیه، ترکیه، بزریل، اسپانیا، آمریکا، فرانسه، کانادا، انگلیس، آلمان، پاکستان و ایتالیا و چین) داشته‌اند.

نمودار ۳ میزان متوسط نرخ رشد روزانه شیوع بیماری، متوسط نرخ رشد روزانه بهبودی و نیز متوسط نرخ رشد روزانه فوتی ایران را در ۸ ماه گذشته نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود که میزان متوسط نرخ رشد روزانه فوتی که تا شهریور ماه روند نزولی داشت، روند افزایشی یافته و متوسط رشد فوتی در دو ماه آخر (مهر و آبان) از میزان متوسط بهبودی بیشتر شده است.

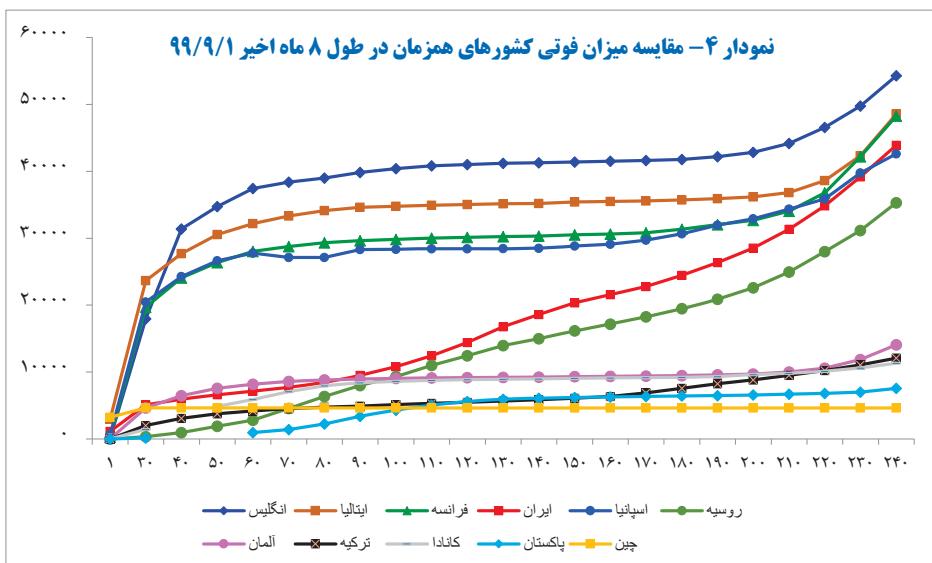
همان طور که از جدول ۳ پیداست میزان متوسط رشد روزانه فوتی در دنیا که از ۶۲,۰ درصد در شهریور ماه به ۵۴,۰ درصد در مهر ماه کاهش یافته بود مجدداً به ۶۵,۰ درصد افزایش یافته است. متاسفانه در ایران میزان متوسط نرخ رشد روزانه فوتی در سه ماه گذشته روند افزایشی یافته و از ۶۰,۰ درصد در شهریور ماه به ۸۳,۰ درصد در مهر ماه و مجدداً در آبان ماه به ۱۱۳,۰ درصد افزایش یافته و در میان کشورهای یاد شده جایگاه سوم را دارد. بر اساس محاسبات انجام شده روسیه (۱,۱۷ درصد)، فرانسه (۱,۱۷ درصد)، آلمان (۱,۱۵ درصد) و ایران (۱,۱۳ درصد) بیشترین میزان متوسط رشد

روزانه کمتر نیز مشاهده می‌شود.

اما در مورد دو کشور ایران و روسیه روند تغییر فوتی روزانه در طول ۸ ماه گذشته دائم افزایشی بوده و متاسفانه میزان شبی افزایش فوتی روزانه ایران از مهر ماه شتاب بیشتری گرفته به طوری که در اوخر آبان ماه از میزان فوتی روزانه اسپانیا نیز پیشی گرفته است. اگر این روند ادامه یابد در آینده نزدیک این میزان فوتی از کشورهای فرانسه، ایتالیا و حتی انگلیس فراتر خواهد رفت. این در حالی است که اکنون جمعیت مبتلایان برخی از این کشورها بیش از دو برابر ایران است.

نمودار ۴ مقایسه میزان فوتی کشورهای همزمان با میزان جمعیت بیماران کمتر از یک میلیون و پانصد هزار نفر را نشان می‌دهد. دقت شود که کشورهای انگلیس، اسپانیا، ایتالیا حوالی ۱,۵ میلیون بیمار و کشورهای فرانسه و روسیه بیش از ۲ میلیون بیمار دارند. همان طور که از نمودار ۴ ملاحظه می‌شود روند تغییر میزان فوتی روزانه در کشورهای انگلیس، ایتالیا، فرانسه و اسپانیا از اوخر اردیبهشت ماه الی مهر ماه تقریباً ثابت بوده ولی از آبان ماه میزان فوتی روزانه روند افزایشی به خود گرفته است. این مساله در کشورهای آلمان، ترکیه، کانادا، پاکستان و چین البته با جمعیت فوتی

سامانه (https://maps.isc.gov.ir/covid19) بوده که از طریق وبگاه اصلی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) (https://www.isc.gov.ir) در دسترس می‌باشد. این سامانه همچنین به درخواست سازمان همکاری‌های اقتصادی کشورهای عضو دی‌شت (D8) برای بهره برداری کشورهای عضو، در فروردین ماه با حضور نمایندگان کشورهای عضو این سازمان به دعوت مرکز بهداشت و حمایت اجتماعی سازمان D8-HSP (D8) و نیز مرکز بهداشت جهانی (Chatham House) لندن به صورت ویدیو کنفرانس رونمایی و در وبگاه آن سازمان به آدرس (http://developing8.org) قرار گرفت.

در حال حاضر حدود ۱۸۰۰۹ مدرک از آخرین یافته‌های علمی در خصوص ویروس کووید-۱۹ در قالب مقاله تمام متن چاپ شده و پیش چاپ در این سامانه در دسترس محققان و پژوهشگران قرار دارد و البته این اطلاعات به طور روزانه به روز رسانی می‌شود. از این تعداد پژوهش، کشورهای آمریکا، چین و انگلیس به ترتیب با ۲۸۱۲، ۲۴۰۶ و ۱۲۲۴ مقاله بیشترین مشارکت علمی را در مقایسه با سایر کشورهای دنیا در این حوزه داشته‌اند. سایر کشورها از جمله ایتالیا (۱۱۷۹)، مدرک)، فرانسه (۴۴۷ مدرک)، کانادا (۴۳۹ مدرک)، هند (۴۱۷ مدرک)، آلمان (۴۱۲ مدرک) و استرالیا (۳۳۵ مدرک) به ترتیب در جایگاه‌های چهارم الی نهم قرار دارند. ضمناً کشور ایران با ۲۸۳ مقاله جایگاه دهم دنیا را در پژوهش و تحقیق و یافته‌های جدید در خصوص ویروس کووید-۱۹ دارد.

در این سامانه همچنین مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها و پروتکل‌های صادر شده توسط سازمان‌های معتبر دنیا از جمله سازمان بهداشت جهانی (WHO) در حوزه بهداشت، سلامت و مقابله با شیوع بیماری کووید-۱۹ قرار دارد که می‌تواند مورد استفاده عموم قرار گیرد.

میزان کل جمعیت بیماران در دنیا تا پایان آبان ماه ۵۷۸۹۸۹۹۱ نفر بوده که ایران با ۸۲۸۳۷۷ نفر و سهم ۱,۴۳ درصد در جایگاه ۱۴ دنیا قرار دارد. ضمناً سهم ایران در مهر ماه ۱,۳۱ بود که در آبان ماه به ۱,۴۳ افزایش یافته است. کشورهای آمریکا با سهم ۲۱,۲ درصد، هند با سهم ۱۵,۶ درصد و نیز بربازیل با سهم ۱۰,۴ درصد در جایگاه‌های اول الی سوم قرار دارند. ضمناً سهم کشور آمریکا در مهر ۲۰,۷۶ درصد، هند ۱۸,۶۴ درصد و بربازیل ۱۲,۸۵ درصد بوده است.

میزان کل فوتی دنیا تا آخر آبان ماه برابر با ۱۳۷۶۸۵۸ نفر بوده که ایران با ۴۳۸۹۶ نفر فوتی و سهم ۳,۱۸ درصد در جایگاه هشتم قرار دارد. ضمناً در مهر ماه با سهم ۲,۷۵ درصدی در رتبه دهم قرار داشت. ضمناً کشورهای آمریکا، بربازیل و هند نیز به ترتیب با سهم فوتی ۱۸,۹ درصد، ۱۲,۲ درصد و ۹,۶ درصد در جایگاه‌های اول تا سوم قرار دارند. ضمناً در مهر ماه سهم کشور آمریکا ۲۰ درصد، بربازیل ۱۳,۷۱ درصد و هند ۱۰,۲۶ درصد بود که در آبان به طور نسبتاً قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، جهت تسريع فرایند اطلاع رسانی در زمینه یافته‌های جدید علمی در مورد ویروس کووید-۱۹ و کمک به پژوهشگران، سیاست‌گذاران حوزه سلامت و عموم مردم و نیز پاسخ دهی مطلوب به همه گیری جهانی، سامانه نماگر کووید-۱۹ (ISC COVID-19 Visualizer) را ابتدایی بروز بیماری راه اندازی کرده است. اطلاعات این پایگاه شامل جدیدترین مقالات علمی تمام متن منتشر شده و پیش چاپ و نیز آمار مربوط به وضعیت انتشار بیماری بر اساس نقشه جهانی از وضعیت همه گیری بیماری کووید-۱۹ بوده و با جستجو در آن تازه ترین آمار مبتلایان، مرگ و میر، درمان شدگان و همچنین نسبت‌های ابتلاء به جمعیت به تفکیک هر کشور و مقایسه بر اساس نمودار زمانی-مکانی قابل مشاهده است. آدرس ویگاه این

<https://maps.isc.gov.ir/covid19/#/world>

(ISC COVID-19 Visualizer) ۱۹

انتشار لیست نهایی پژوهشگران پراستناد دنیا توسط موسسه کلاریویت آنالیکس (WoS) در سال ۲۰۲۰

دوازده پژوهشگر ایرانی در بین پراستنادترین پژوهشگران دنیا

وی افزود: در سال ۲۰۲۰ تعداد پژوهشگران پراستناد حدود ۶۳۸۹ بوده که از این میزان تعداد ۲۴۹۳ نفر در حوزه موضوعی بین رشته‌ای (Cross filed) بوده‌اند. در سال ۲۰۱۹ تعداد پژوهشگران پراستناد برتر دنیا حدود ۶۲۰۰ بود بنابراین در فهرست سال ۲۰۲۰ حدود ۲۰۰ پژوهشگر بیشتر انتخاب شده‌اند که مبتنی بر افزایش تعداد کل پژوهشگران برتر دنیا بوده است.

از جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۲۰ مشابه سال ۲۰۱۹ تعداد ۱۲ پژوهشگر برتر با وابستگی ایران در لیست ۶۳۸۹ پژوهشگر پراستناد برتر دنیا قرار گرفته‌اند. لیست کامل پژوهشگران با ذکر وابستگی سازمانی و حوزه موضوعی آنها در جدول صفحه بعد ذکر شده است. حضور پژوهشگران برتر کشور به ترتیب در حوزه‌های موضوعی بین رشته‌ای (۶ نفر)، کشاورزی (۲ نفر)، ریاضیات (۲ نفر) و مهندسی (۲ نفر) بوده‌اند. ضمناً در فهرست اعلام شده برخی از پژوهشگران با بیش از یک وابستگی سازمانی متعلق به یک یا دو کشور ظاهر شده‌اند. در لیست ایران، دکتر نصرت‌اله وزیری، دکتر حسن کریمی مله، دکتر امید ماهیان و سید مهدی جعفری وابستگی دوم کشور ایران و دانشگاه‌های مشخص شده در جدول ذکر شده است.

جهت اطلاع از ۷۰ نفر پژوهشگر پراستناد برتر دنیا در رشته ریاضیات دو نفر، دکتر مهدی دهقان و دکتر سجاد جعفری از ایران و از دانشگاه صنعتی امیرکبیر حضور داشته‌اند. همچنین، از ۱۷۳ نفر در حوزه مهندسی دو نفر و نیز از ۱۱۱ نفر در حوزه کشاورزی نیز دو نفر از ایران حضور دارد.

موسسه کلاریویت آنالیکس (ISI) هر ساله به معرفی پراستنادترین پژوهشگران دنیا (Highly Cited Researchers) می‌پردازد. این فهرست شامل گروهی از پژوهشگران حوزه‌های موضوعی علمی مختلف بوده که در طول یک دهه گذشته با انتشار مقالات‌شان توانسته‌اند بیشترین تعداد استنادها را دریافت کنند. این پژوهشگران بر اساس فعالیتشان در ۲۱ رشته موضوعی انتخاب شده‌اند. همچنین پژوهشگرانی که در چند رشته به صورت همزمان (Cross-Field) فعالیت می‌کردند نیز تحت یک رشته جدآگانه طبقه‌بندی شده‌اند.

برای قرار گرفتن در فهرست پژوهشگران برتر، کلیه فعالیت‌های علمی ۱۰ ساله اخیر در سطح بین المللی از جمله تعداد مقالات، تعداد استناد‌ها، تعداد مقالات پراستناد، تعداد استناد به مقالات پراستناد مورد بررسی قرار گرفته و همچنین مسایلی نظیر، رعایت اصول اخلاقی در پژوهش، رعایت میزان خوداستنادی در حد قابل قبول و نیز مقالات باز پس گیری شده در انتخاب یک پژوهشگر از این فهرست موثرند. بر این اساس تقریباً ۶۳۸۹ پژوهشگر در سال ۲۰۲۰ به عنوان پژوهشگر پراستناد انتخاب شده‌اند.

تعداد پژوهشگران انتخاب شده از یک رشته به رشته دیگر متفاوت است که علت آن تفاوت در تعداد کل پژوهشگران در رشته‌ها است. در رشته ریاضی کمترین تعداد ۷۰ نفر و در رشته پزشکی بالینی بیشترین تعداد ۴۸۲ نفر در سال ۲۰۲۰ انتخاب شده‌اند که این تفاوت ناشی از تفاوت در اندازه رشته‌ها یا به عبارت دیگر تعداد پژوهشگران هر رشته است.

برای انتخاب پراستنادترین پژوهشگران دنیا، مقالات یک درصد پراستناد در دوره زمانی ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۹ مطابق با فهرست پایگاه شاخص‌های اساسی علم (ESI) پردازش شدن. تعداد استنادهای مقالات یک درصد پراستناد یکی از معیارهای اصلی انتخاب پراستنادترین پژوهشگران دنیا بوده است.

لیست پژوهشگران برتر ایران (با وابستگی ایران) در میان پراستنادترین پژوهشگران دنیا - ۲۰۲۰

ردیف	نام پژوهشگران	محل خدمت	رشته موضوعی
۱	سجاد جعفری	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	ریاضیات
۲	مهردی دهقان	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	ریاضیات
۳	محمد میرزازاده	دانشگاه گیلان	مهندسی
۴	امید ماهیان	دانشگاه فردوسی مشهد	مهندسی
۵	نصرت‌اله وزیری	دانشگاه تهران	بین رشته‌ای
۶	حمدیرضا پورقاسمی	دانشگاه شیراز	بین رشته‌ای
۷	حسن کریمی مله	دانشگاه صنعتی قوچان	بین رشته‌ای
۸	نورالدین قدیمی	دانشگاه آزاد اسلامی	بین رشته‌ای
۹	مصطفی اسلامی	دانشگاه مازندران	بین رشته‌ای
۱۰	امید اخوان	دانشگاه صنعتی شریف	بین رشته‌ای
۱۱	مسعود رضایی	دانشگاه تربیت مدرس	علوم کشاورزی
۱۲	سید مهدی جعفری	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان	علوم کشاورزی

تعداد پژوهشگران برتر کشورهای اسلامی در سال ۲۰۲۰

کشور	تعداد پژوهشگر برتر حسب وابستگی اول	تعداد پژوهشگر برتر صرافاً بر اساس وابستگی هرکشور	نام کشور
۰	۱	۱	اردن
۱	۱	۱	امارات متحده عربی
۰	۱	۱	اندونزی
۸	۱۲	۱۲	ایران
۲	۹	۹	پاکستان
۱	۱۱	۱۱	ترکیه
۱۰۴	۱۲۰	۱۲۰	عربستان سعودی
۲	۲	۲	عمان
۳	۳	۳	قطر
۲	۲	۲	لبنان
۱۳	۱۷	۱۷	مالزی
۱	۲	۲	مصر
۱	۱	۱	نیجریه
۱۳۸	۱۸۲	۱۸۲	تعداد کل

کشور آمریکا با ۲۶۵۰ نفر (۴۱,۵ درصد)، چین با ۷۷۰ نفر (۱۲,۱ درصد)، انگلستان با ۵۱۴ نفر (۸,۸ درصد)، آلمان با ۳۴۵ نفر (۵,۴ درصد)، استرالیا با ۳۰۵ نفر (۴,۸ درصد)، کانادا با ۱۹۵ نفر (۳,۱ درصد)، هلند با ۱۸۱ نفر (۲,۸ درصد)، فرانسه با ۱۶۰ نفر (۲,۵ درصد)، سوئیس با ۱۵۴ نفر (۲,۴ درصد) و اسپانیا با ۱۰۳ نفر (۱,۶ درصد) بیشترین تعداد پژوهشگران پراستناد دنیا را دارند. بر این اساس ۸۴,۲٪ پژوهشگران برتر دنیا متعلق به ۱۰ کشور فوق می‌باشد.

پژوهشگران برتر جهان اسلام
 در لیست پژوهشگران برتر دنیا، نام ۱۳ کشور اسلامی مشاهده می‌شود و بر این اساس سهم کشورهای اسلامی حدود ۳٪ (۲,۸۵٪) پژوهشگران برتر دنیا می‌باشد. کشور عربستان با ۱۲۰ نفر، مالزی با ۱۷ نفر، ایران با ۱۲ نفر و ترکیه با ۱۱ نفر بیشترین تعداد پژوهشگران پراستناد دنیا در میان کشورهای اسلامی را دارند. آمار کل تعداد پژوهشگران برتر جهان اسلام در جدول مقابل ارایه شده و این افراد به ترتیب حروف الفبا از کشورهای اردن، امارات متحده عربی، اندونزی، ایران، پاکستان، ترکیه، عربستان سعودی، عمان، قطر، لبنان، مالزی، مصر و نیجریه می‌باشند. برای هر پژوهشگر یک یا دو و حتی سه وابستگی سازمانی در نتایج پژوهشگران پراستناد دنیا ذکر شده است و برخی از پژوهشگران نیز فقط یک وابستگی سازمانی دارند. اگر وابستگی اول سازمانی پژوهشگران در نظر گرفته شود برخی دیگر به بیش از یک کشور است. اگر وابستگی اول سازمانی پژوهشگران در آمار برخی دیگر تغییر می‌کند. مثلاً آمار عربستان سعودی از ۱۲۰ پژوهشگر برتر به ۱۰۴ نفر، آمار مالزی از ۱۷ پژوهشگر برتر به ۱۳ نفر، آمار کشور ایران از ۱۲ پژوهشگر برتر به ۸ نفر کاهش می‌یابد یا آمار کشور ترکیه بر اساس وابستگی اول سازمانی از ۱۱ به یک پژوهشگر و آمار پاکستان از ۹ به دو پژوهشگر برتر تقلیل می‌یابد.

۱۰ کشور برتر پژوهشگران پر استناد در سال ۲۰۲۰ و سهم هر یک از دنیا

اسپانیا	سوئیس	فرانسه	هلند	کانادا	استرالیا	آلمان	انگلیس	چین	آمریکا	کشور
۱۰۳	۱۵۴	۱۶۰	۱۸۱	۱۹۵	۳۰۵	۳۴۵	۵۱۴	۷۷۰	۲۶۵۰	تعداد
۱,۶	۲,۴	۲,۵	۲,۸	۳,۱	۴,۸	۵,۴	۸	۱۲,۱	۴۱,۵	سهم(درصد)

دانشگاه‌های هاروارد آمریکا با ۱۸۸ پژوهشگر، آکادمی علوم چین با ۱۲۴ پژوهشگر و استنفورد با ۱۰۶ پژوهشگر سه سازمانی هستند که بیشترین تعداد پژوهشگران برتر دنیا را در اختیار دارند.

دهقانی گفت: پژوهشگران پر استناد، کیفی ترین و پر استنادترین مقالات علمی دنیا را انتشار داده اند و لذا در حوزه موضوعی تخصصی خود بعنوان پژوهشگر موثر در سطح بین المللی شناخته و معرفی شده‌اند. اما باید در نظر داشت که امروزه موثر بودن فقط در تعداد استنادها خلاصه نمی‌شود، بلکه رفع مشکلات جامعه و اثرباری اقتصادی، اجتماعی، فناورانه و نوآورانه از سایر ابعادی هستند که می‌بایست مورد توجه پژوهشگران قرار گیرند.

لازم به ذکر است که میزان رشد پژوهشگران برتر کشور چین به طور قابل ملاحظه‌ای در حال افزایش است به طوری که در سال ۲۰۱۸ با ۴۸۲ نفر (۷,۹ درصد)، در سال ۲۰۱۹ با ۶۳۶ نفر (۱۰,۲ درصد) و در سال ۲۰۲۰ با ۷۷۰ نفر (۱۲,۱ درصد) افزایش یافته است. این در حالی است که سهم پژوهشگران برتر کشور آمریکا در ۲۰۲۰ حدود ۲,۵ درصد و کشور انگلستان ۳,۰ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافته است. با توجه به اینکه سهم سایر ۱۰ کشور برتر دنیا از پژوهشگران دنیا در ۲۰۲۰ تقریباً ثابت بوده است، به نظر می‌رسد افزایش سهم کشور چین از کاهش کشورهای آمریکا و انگلیس صورت گرفته است. همچنین ۲۶ نفر از برندهای جوایز نوبل در این فهرست قرار دارند که ۳ نفر آنها مربوط به برندهای نوبل در سال جاری می‌باشند.

امضای تفاهم نامه

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری با دانشگاه بوخوم آلمان

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین المللی مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST) تفاهم نامه همکاری میان مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری و دانشگاه بوخوم امضا شد.

انعقاد تفاهم نامه همکاری‌های علمی پژوهشی مرکز منطقه‌ای در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور و سایر کشورها یکی از موثرترین راهکارها برای تحقق اقتصاد مقاومتی به خصوص در شرایط تحريم است زیرا در این صورت امکان تبادل مدارک علمی فی مایبن و اشتراک گذاری منابع علمی مختلف از قبیل کتاب‌های تخصصی، مقالات مختلف علمی منتشر شده در مجلات معتبر و یا همایش‌های علمی، گزارش‌های فنی و پژوهشی، پایان نامه‌ها و غیره فراهم آمده و باعث صرفه جویی در تأمین بودجه و اعتبار منابع علمی موردنیاز دانشگاه‌ها خواهد شد.

شدت گرفتن تحریم‌ها باعث مغفول ماندن برنامه‌های زیادی شده است ولی این مرکز موفق شده است اولین شاخه خود را در

اتحادیه اروپا راه اندازی کند و شاخه مرکز منطقه‌ای در دانشگاه بوخوم آلمان شروع به فعالیت کرده است.

بر اساس تفاهم نامه همکاری میان مرکز منطقه‌ای و دانشگاه بوخوم، امکان ارایه خدمات علمی به اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و دانشجویان دانشگاه فراهم شده و دسترسی به منابع علمی پایگاه‌های اطلاعاتی مرکز منطقه‌ای ایجاد خواهد شد.

بر همین اساس، امکان درج اطلاعات و متن کامل منابع علمی مانند: مقالات، مجلات، مجموعه مقالات، کنفرانس‌ها، متن و چکیده‌ی طرح‌های تحقیقاتی و پایان نامه‌هایی که در دانشگاه بوخوم تولید و منتشر شده است جهت نمایه سازی در پایگاه‌های اطلاعاتی مرکز منطقه‌ای وجود خواهد داشت و از این طریق تمامی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی امکان رویت و بهره برداری از این منابع علمی را در آینده خواهد داشت. مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری بر اساس تفاهم نامه همکاری میان فرهنگستان علوم جهان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۷۰ تأسیس شده و هدف اصلی این مرکز تأمین مدارک علمی موردنیاز اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی ایران و کشورهای منطقه است.

از جمله فعالیت‌های مهم مرکز منطقه‌ای می‌توان به برقراری نظام مبادله الکترونیکی اطلاعات بین پژوهشگران ایرانی

و فناوری به منظور خدمات رسانی بیشتر بیش از ۳۵ شاخه را در دانشگاه‌های مهم کشور و مراکز علمی از جمله دانشگاه‌های تهران، صنعتی شریف، صنعتی اصفهان، گیلان، بوعلی سینا همدان، شهید باهنر کرمان، هرمزگان، ارومیه، پیام نور، دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای کشور، یاسوج، صنعتی سهند تبریز، جامعه المصطفی (ص) و غیره تأسیس کرده و بدین ترتیب یک شبکه علمی پیوسته میان دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور فراهم شده است.

این مرکز همچنین دارای چندین شاخه در سایر کشورهای منطقه می‌باشد که در چند سال اخیر با هدف گسترش ترویج زبان و ادبیات فارسی مرکز منطقه‌ای نسبت به تأسیس شاخه به منظور دسترسی به پایگاه و منابع اطلاعاتی فارسی خود در سایر دانشگاه‌های دارای کرسی زبان فارسی اقدام کرده است که در چند ماه قبل تأسیس شاخه در کشور آذربایجان از جمله آنها بوده است.

و کشورهای منطقه، تأسیس انواع پایگاه‌های اطلاعاتی، انتشار گزارش‌های پژوهشی، نشریات علمی و کتاب‌های فارسی و غیره فارسی، حمایت از پژوهش‌های داخلی و منطقه‌ای در حوزه‌های علوم و فناوری، برقراری ارتباط و همکاری علمی با بخش‌های صنعتی، خدماتی و آموزشی برای شناسایی نیازها و تأمین اطلاعات مورد نیاز آنها اشاره کرد.

این مرکز در حال حاضر بیش از ۸ میلیون مدرک علمی در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف خود از جمله مقالات نشریات و همایش‌ها، کتاب‌ها، گزارش‌های طرح‌های تحقیقاتی کاربردی و پایان نامه‌ها در کلیه حوزه‌های موضوعی از جمله علوم انسانی، فنی و مهندسی، پژوهشی، کشاورزی و ... و به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی بوده که به صورت الکترونیکی بصورت IP-Base در اختیار اعضای هیئت علمی و دانشجویان این دانشگاه قرار می‌گیرد.

شایان ذکر است، مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم

ثبت همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

همایش‌ها با تقویت چرخه مدیریت دانش در کشور و ارتقاء سطح کیفی و اثربخشی همایش‌ها از جمله اهداف مهم این سامانه می‌باشد.

علاوه بر این، امکان دسترسی به اطلاعات و لیست کامل عنوان همایش‌های معتبر برگزار شده و در حال برگزاری در حوزه‌های موضوعی مختلف و اطلاع رسانی در مورد همایش‌های نامعتبر و فاقد مجوز را فراهم می‌کند.

در سامانه جامع ثبت و اطلاع رسانی همایش‌های معتبر علمی، ثبت و نمایه کردن همایش‌های معتبر علمی مطابق با شیوه‌نامه مربوطه و بر اساس فرآیند معین انجام می‌گیرد. این سامانه پایگاهی برای نمایه کردن همایش‌های معتبر علمی، مدیریت متمنک اطلاعات همایش‌ها با اطلاع رسانی سریع و جامع در خصوص زمان و عنوان همایش‌ها به پژوهشگران حوزه‌های گوناگون می‌باشد. سازماندهی برونداد

عنوان همایش	نام دانشگاه	تاریخ برگزاری
بیست و هفتمین کنفرانس ملی و پنجمین کنفرانس بین المللی مهندسی زیست پژوهشی ایران	دانشگاه صنعتی امیر کبیر	۱۳۹۹/۰۹/۰۶
دهمین همایش سالانه ملی و دانشجویی مهندسان مکانیک ایران	انجمن مهندسان مکانیک ایران	۱۳۹۹/۰۹/۱۲
اولین کنفرانس ملی سلامت اجتماعی در شرایط بحران	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز	۱۳۹۹/۰۹/۱۲
اولین همایش ملی اقتصاد، تجاری سازی و فرآوری محصول خرما	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۱۳۹۹/۰۹/۱۹
دهمین کنفرانس بین المللی شبکه‌های هوشمند انرژی	دانشگاه کاشان	۱۳۹۹/۰۹/۲۶
اولین همایش ملی فرهنگ جهادی و جهش تولید	دانشگاه رازی	۱۳۹۹/۰۹/۲۶
اولین کنفرانس ملی آینده پژوهی وحدت حوزه و دانشگاه با محوریت گام دوم انقلاب اسلامی	دانشگاه تبریز	۱۳۹۹/۰۹/۲۶
اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مهندسی برق	دانشگاه شهید چمران اهواز	۱۳۹۹/۰۹/۲۶
اولین همایش ملی آسیب شناسی روانی	دانشگاه حقوق اردبیلی	۱۳۹۹/۰۹/۲۶
دومین همایش ملی علوم ورزشی با رویکرد علوم فنی مهندسی	دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۳۹۹/۰۹/۲۷

جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران
در سطح بین‌المللی
(تاریخ انتشار: ۳۰ / مهر / ۱۳۹۹)

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					جایگاه
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	Web of Science
۱,۴۳	۱,۶۰	۱,۷۲	۱,۷۶	۱,۸۹	۴۲۰,۸۴	۴۹۴۱۳	۵۴۴۰	۵۶۱۹۵	۶۲۶۵۵	۱۹	۱۸	۱۶	۱۶	۱۶	تولید علم در جهان
۱۹,۶۱	۲۰,۵۷	۲۰,۶۰	۱۹,۹۳	۲۰,۷۴	۴۲۰,۸۴	۴۹۴۱۳	۵۴۴۰	۵۶۱۹۵	۶۲۶۵۵	۲	۲	۱	۱	۱	تولید علم در کشورهای اسلامی
۰,۹۲	۱,۰۷	۱,۱۱	۱,۳۱	۱,۵۴	۴۵۲,۶۲	۴۴۹۲۳۵	۳۸۶۸۷۲	۲۸۵۳۲۶	۱۴۸۴۹۷	۲۰	۲۰	۱۹	۱۸	۱۶	استنادات ^۱
۰	۰	۰	۲,۶۵	۴,۰۲	۰	۰	۰	۲۱	۷۵	۰	۰	۰	۳۳	۱۹	مقالات داغ
۱,۲۲	۱,۶۸	۱,۹۶	۲,۳۸	۳,۳۷	۱۸۷	۲۶۹	۳۲۶	۴۱۴	۶۴۷	۳۴	۲۷	۲۵	۲۲	۱۷	مقالات پژوهشی
۱,۲۲	۱,۶۸	۱,۹۶	۲,۳۸	۳,۳۸	۱۸۸	۲۶۹	۳۲۶	۴۱۵	۶۴۵	۳۴	۲۷	۲۵	۲۲	۱۷	مقالات پژوهشی
۰,۸۹	۱,۰۲	۱,۱۵	۱,۳۱	۱,۵۷	۷۴۰	۱۰۰,۹	۱۳۲۵	۱۷۵۰	۲۴۰,۵	۳۶	۳۴	۳۴	۳۱	۲۶	مقالات پژوهشی (جمعی) ^۲
۰,۷۰	۰,۵۷	۰,۵۵	۰,۵۰	۰,۴۴	۴۹۵۷	۴۳۷۷	۴۱۷۴	۳۶۵۲	۲۸۷۸	۳۱	۲۶	۳۷	۳۸	۴۰	مقالات کنفرانس
۱۱,۷۸	۸,۸۶	۷,۶۷	۶,۵۰	۴,۹۹											درصد مقالات کنفرانس ^۳
۰,۶۱	۰,۶۵	۰,۷۲	۰,۷۹	۰,۹۲	۸۸۱۴	۱۰۲۳۰	۱۲۰۸۶	۱۳۸۹۷	۱۷۳۷۵	۳۶	۳۵	۳۰	۲۸	۲۴	مشارکت بین‌المللی ^۴
۲۰,۹۵	۲۰,۷۲	۲۲,۲۴	۲۴,۸۷	۲۸,۱۵											درصد مشارکت بین‌المللی ^۴
					۱۹۲	۲۱۲	۲۴۵	۲۷۲	اچ ایندکس ایران در روز ۱۸ ماه نوامبر ۲۴۱ است.					اچ ایندکس	
					مهندنسی، شیمی و علم مواد	مهندنسی، شیمی و علم مواد	مهندنسی، شیمی و علم مواد	مهندنسی، شیمی و علم مواد	علم مواد					قلمروهای پژوهشی پژوهشی	
					آمریکا، کانادا و مالزی	آمریکا، کانادا و مالزی	آمریکا، کانادا و ایتالیا	آمریکا، کانادا و استرالیا	استرالیا					کشورهای همکار پژوهشی	

۳. متفقین، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشود است.

داده‌های مندرج در این گزارش در ۲۸ آبان ۱۳۹۹ به دو رسانی شده است.

۴. متفقین از درصد با میزان مشارکت بین‌المللی (با سهم دیپلماتی علیمی در کشور)، درصد مقالات مشترک بین‌المللی از کل مقالات کشود است.

۱. داده‌های مربوط به بخش استنادات از پایگاه

InCite و با درنظر گرفتن ESI استخراج شده است.

۲. در این ردیف فروانی تجمعی مقالات پژوهشی از ابتدا تا سال مورد نظر محاسبه شده است. اما در ردیف بالا تعداد مقالات پژوهشی هر سال درج شده است.

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					Scopus
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	تولید علم در جهان
۱,۵۷	۱,۷۶	۱,۸۱	۱,۸۶	۱,۹۴	۴۵۵۹۰	۵۳۰,۱۴	۵۶۲۱۷	۵۹۷۷۰	۶۴۸۴۸	۱۷	۱۶	۱۶	۱۶	۱۵	تولید علم در کشورهای اسلامی
۲۰,۸۰	۲۱,۲۲	۲۰,۸۶	۱۹,۶۳	۱۸,۴۱	۴۵۵۹۰	۵۳۰,۱۴	۵۶۲۱۷	۵۹۷۷۰	۶۴۸۴۸	۱	۱	۱	۱	۱	استنادات ^۱
۱,۰	۱,۱۶	۱,۲۷	۱,۴	۱,۶	۴۲۸۷۲۸	۴۱۶,۱۳	۳۲۸۶۸۷	۱۹۹۱۴۵	۵۴۶۷۱	۱۹	۱۹	۱۷	۱۷	۱۵	مقالات کنفرانس
۰,۷۰	۰,۷۹	۰,۷۵	۰,۶۶	۰,۶۶	۳۰۱۸	۳۶۳۷	۳۶۶۱	۳۴۸۳	۳۷۴۹	۲۳	۲۱	۲۲	۲۲	۲۲	درصد مقالات کنفرانس ^۱
۶,۶۱	۶,۸۶	۶,۵۱	۵,۸۲	۵,۷۸											۱. متفقین، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشود است.
					مهندنسی، پزشکی و شیمی	مهندنسی، پزشکی و فیزیک و نحوه	مهندنسی، پزشکی و فیزیک و نحوه	مهندنسی، پزشکی و علم مواد	علم مواد					قلمروهای پژوهشی پژوهشی	
					آمریکا، کانادا و مالزی	آمریکا، کانادا و انگلستان	آمریکا، کانادا و انگلستان	آمریکا، کانادا و انگلستان	انگلستان					کشورهای همکار پژوهشی	

۱. متفقین، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشود است.

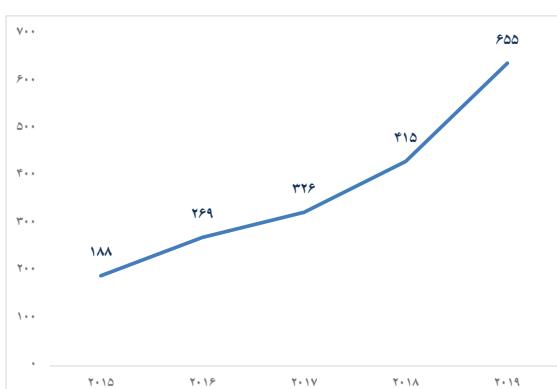
جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران
در سطح بین‌المللی

(تاریخ انتشار: ۳۰ / مهر / ۱۳۹۹)

پاگلوا اسلامی علوم جهان

بهترین رتبه جهانی کسب شده توسط دانشگاه های گشور											نظام های رتبه بندی
۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱
دانشگاه صنعتی ۴۷۱-۴۸۰	دانشگاه صنعتی ۴۳۱-۴۴۰	دانشگاه صنعتی شریف ۴۷۱-۴۸۰	دانشگاه صنعتی شریف ۴۳۲	دانشگاه صنعتی شریف ۴۰۷	دانشگاه صنعتی شریف ۴۰۹	۲	۵	۵	۶	۶	۵
دانشگاه تهران ۲۲۸	دانشگاه تهران ۱۹۵	دانشگاه تهران ۱۷۹	دانشگاه تهران ۱۵۶	دانشگاه تهران ۱۴۰	-	۱۴	۱۸	۲۳	۲۶	۳۶	-
دانشگاه های علم و صنعت و صنعتی شریف ۵۰۰-۴۰۱	دانشگاه های علم و صنعت و صنعتی شریف ۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه صنعتی علوم پزشکی کردستان ۳۱-۳۵۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بافق ۳۱۱-۴۰۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بافق ۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه علوم پزشکی کردستان ۳۱۱-۳۵۰	۸	۱۳	۱۸	۲۹	۴۰	۴۷
دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	-	-	۲	۸	۱۳	۱۳	۱۲	-
-	-	دانشگاه تهران ۵۰۰-۴۰۱	دانشگاه های تهران و علوم پزشکی تهران ۵۰۰-۴۵۱	-	-	-	-	۲۴	۴۳	-	-

۲. روند تولید مقالات پژوهشی جمهوری اسلامی ایران در جهان (ESI) (۲۰۱۵-۲۰۱۹)

نمودار ۱. روند تولید علم جمهوری اسلامی ایران در حوزه (WOS) (۲۰۱۵-۲۰۱۹)

۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	ناتکنون	nature index
۳۴	۳۱	۳۳	۳۳	رتبه کل ایران
۵۵	۶۶	۹۳	۹۶	تعداد دانشگاه های ایران
دانشگاه تهران	دانشگاه تربیت مدرس	دانشگاه شهید بهشتی	دانشگاه تربیت مدرس	بهترین دانشگاه ایران
-	-	-	۹۳۸	بهترین رتبه دانشگاه ها
۶۸	۹۲	۱۲۲	۱۲۲	تعداد موسسات ایران
پژوهشگاه دانش های بنیادی	بهترین موسسه ایران			
-	-	-	۷۰۳	بهترین رتبه موسسات

Nigeria has 20 indexed journals in ISC. Iran (1702 journals (479 English journals)), Turkey (318 journals) and Egypt (187 journals) are the first three countries with regard to the number of indexed journals in ISC. As shown in the table

above, from among the 20 journals of Nigeria indexed in ISC, 4 are in ***core collection***, 7 are in ***waiting journals***, and the rest are in ***primary journals***.

Row	Title	Year	Impact Factor	Immediacy Index	Total Cites	Articles	All Journals
1	african journal of biomedical research	2017	N/A	N/A	28	0	Details
2	african journal of infectious diseases	2017	0.027	0.006	10	18	Details
3	african journal of library, archives and information science	2017	N/A	N/A	2	9	Details

The subjects covered by Nigeria's journals include "Arts and Humanities", "Health Sciences", "Life Sciences", "Social Sciences", and "Physical Sciences" in ***Macro level*** and "Humanities", "Medicine", "Veterinary", "Pharmacology, Toxicology and Pharmaceutics", "Environmental Sciences", "Psychology", and "Social Sciences" in ***Mid-level***.

Based on the data, the journal "***Tropical Journal of Pharmaceutical Research***" with an Impact Factor of 0.120 is the best journal of Nigeria in ISC. It is Q2 in Macro Level Subject of Health Sciences and Mid-Level Subject of Medicine. It is also Q3 in Macro Level Subject of Life Sciences and Mid-Level Subject of Pharmacology, Toxicology and Pharmaceutics. It is in the Core Collection of JCR journals as well.

Journals of Nigeria in JCR

Row	Title	ISSN	Impact Factor in 2017	Q in Mid-Level Subject	ISC Level
1	African Journal of Biomedical Research	11195096	N/A	Medicine (N/A)	
2	African Journal of Infectious Diseases	20060165	0.027	Medicine (Q4)	
3	African Journal of Library, Archives and Information Science	07954778	N/A	Social Sciences (N/A)	
4	African Journal of Medicine and Medical Sciences	03093913	N/A	Medicine (N/A)	
5	African Journal of Reproductive Health	11184841	N/A	Medicine (N/A)	
6	African Journal of Traditional, Complementary and Alternative Medicines	01896016	N/A	Medicine (N/A)	
7	African Journal of Urology	11105704	N/A	Medicine (N/A)	
8	Annals of African Medicine	15963519	N/A	Medicine (N/A)	
9	Atbu Journal of Environmental Technology	15966035	N/A	Environmental Sciences (N/A)	
10	Creative Artist: a Journal of Theatre and Media Studies	20066910	N/A	Social Sciences (N/A)	
11	Edo Journal of Counselling	20067593	N/A	Psychology (N/A)	
12	Ilorin Journal of Religious Studies	21417040	N/A	Humanities (N/A)	
13	Journal of Applied Sciences and Environmental Management	11198362	0.058	Environmental Sciences (Q4)	
14	Journal of Medicine and Biomedical Research	15966941	N/A	Medicine (N/A)	
15	Journal of Surgical Technique and Case Report	20068808	N/A	Medicine (N/A)	
16	Nigerian Journal of Clinical Practice	11193077	0.107	Medicine (Q3)	
17	Nigerian Journal of Medicine	11152613	N/A	Medicine (N/A)	
18	Nigerian Postgraduate Medical Journal	11171936	N/A	Medicine (N/A)	
19	Sokoto Journal of Veterinary Sciences	1595093X	N/A	Veterinary (N/A)	
20	Tropical Journal of Pharmaceutical Research	15965996	0.120	Pharmacology, Toxicology and Pharmaceutics (Q3), Medicine (Q2)	

Primary Journals

Waiting Journals

Core Collection

A Reflection on Nigeria Journals in ISC

An Introduction to JCR

Journal Citation Reports (JCR) (<https://jcr.isc.gov.ir/main.aspx>) is derived from international Scientometric standards and is an essential tool for in-depth analysis and ranking of scholarly and professional journals. This tool covers different languages including Persian, English, French, and Arabic. By analyzing citations, Islamic World Journal Citation Reports measures research influence and impact at the journal and category levels and shows the relationship between citing and cited journals. Exploring the impact and influence of the Islamic World's leading scholarly journals is possible by performing direct comparisons of titles using trend analysis. This Product helps researchers keep up with the latest bibliometric developments, track publication and citation patterns to aid strategy and policy making, identify the most influential journals in which to publish articles, determine journal's influence in the marketplace and review editorial functions.

JCR pursues significant goals in Islamic World:

- ✓ Evaluating and ranking journals based on scientometric criteria
- ✓ Systematic and objective review of the Islamic World's leading journals
- ✓ Providing the context to understand a journal's true place in the scholarly world
- ✓ Applying a combination of impact metrics, and citing and cited data points to comprise the complete Islamic World citation network.

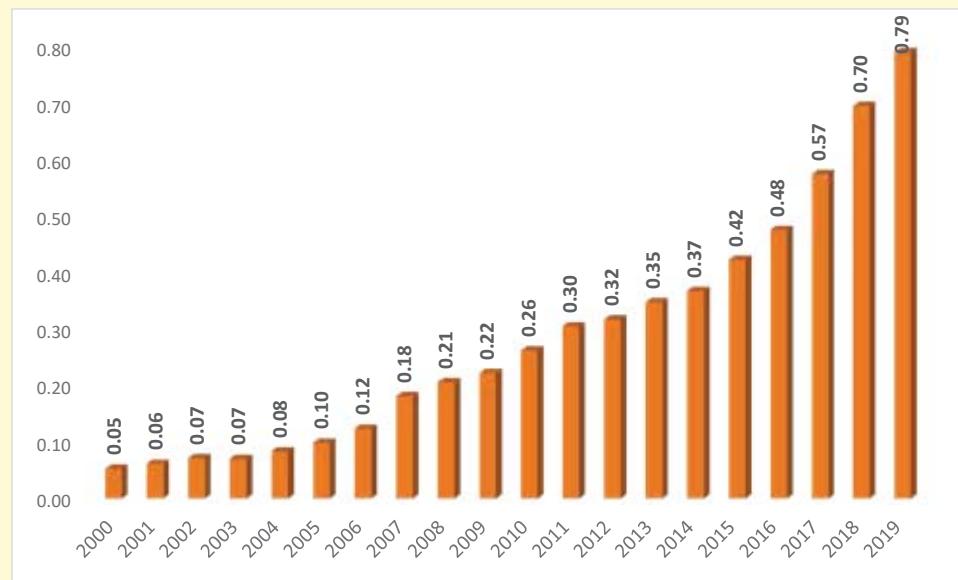
JCR offers various analysis options:

- ✓ journals' Impact Factors
- ✓ journals' Immediacy Index
- ✓ journals' Cited Half-Life
- ✓ journals' Total Cites
- ✓ journals' Total Articles
- ✓ Citing Journals
- ✓ Cited Journals
- ✓ Journals' Bibliographic Information
- ✓ Advanced Filtering Options
- ✓ Trend Analyses

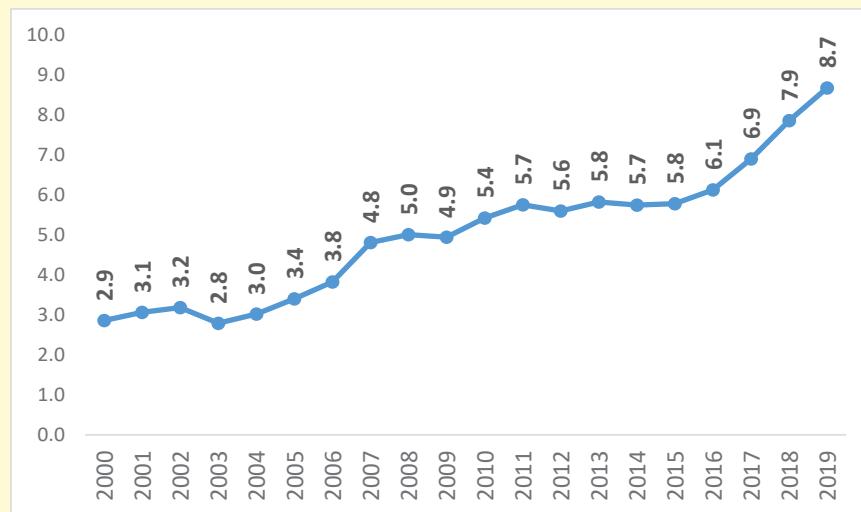
Subject Assignment in JCR

In JCR, there are three levels of subjects: Macro Level, Mid-Level and Micro Level. ISC has assigned subjects according to categorization of Ministry of Science, Research and Technology of Iran until 2016. However, since 2017, subject assignment of ISC in JCR has been done based on international databases categorization, with some slight changes. The Macro Level subjects reported currently in ISC include: Life Sciences, Arts and Humanities, Social Sciences, Health Sciences, Physical Sciences and Multidisciplinary.

Pakistan's Share of World's Scientific Publication

Pakistan's Share of OIC's Scientific Publication

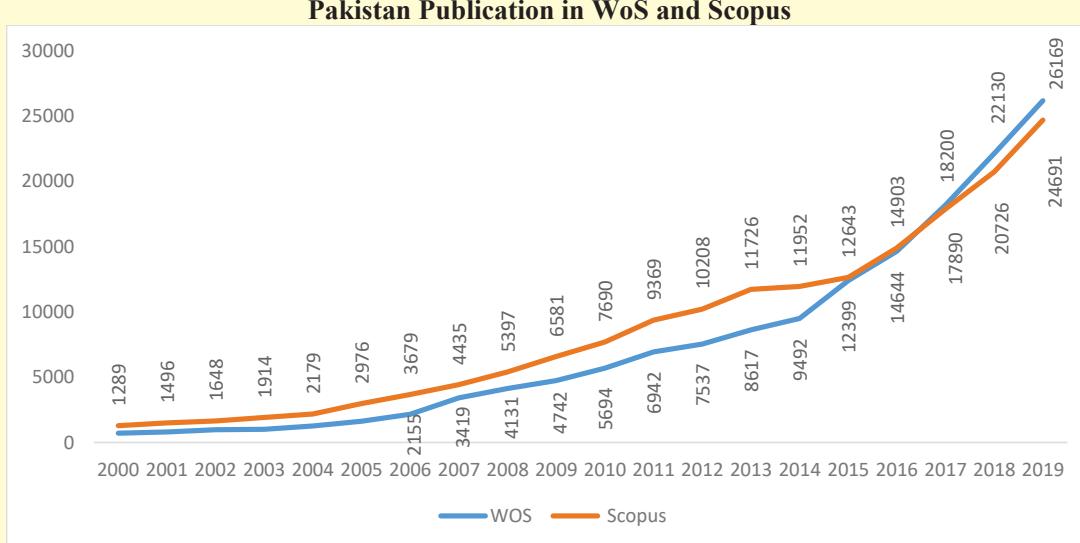
Top Countries with Highest Scientific Collaboration in 2019

Rank	Countries	Records
1	PEOPLES R CHINA	4659
2	SAUDI ARABIA	2609
3	USA	2166
4	ENGLAND	1505
5	MALAYSIA	1433
6	SOUTH KOREA	1318
7	GERMANY	925
8	INDIA	896
9	TURKEY	857
10	AUSTRALIA	854

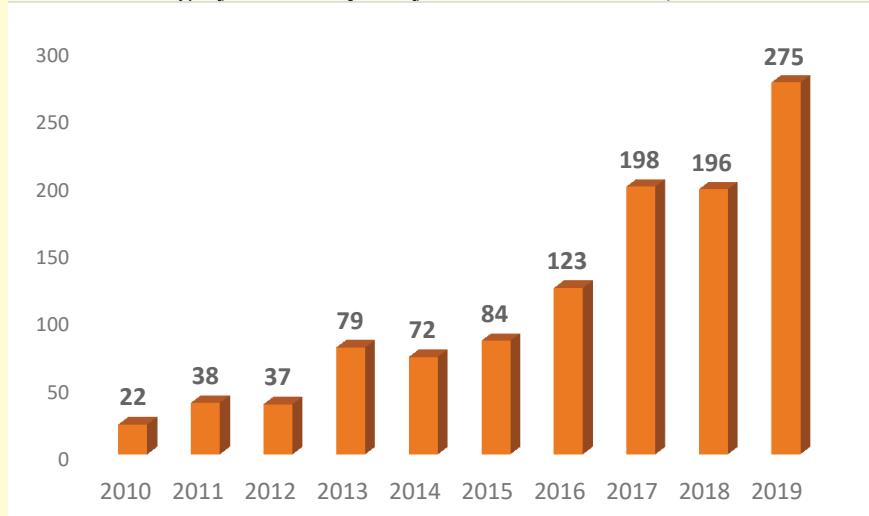
2.0 is required to graduate from bachelor's programs, whereas a GPA of 2.5 or higher is required in the case of graduate programs.

Pakistan's Higher Education Grading Scale			
LETTER GRADE	GRADE POINT	PERCENTAGES	WES CONVERSION
A	3.67–4.00	85–100	A
A-	3.34–3.66	80–84	A-
B+	3.01–3.33	75–79	B+
B	2.67–3.00	71–74	B
B-	2.34–2.66	68–70	B-
C+	2.01–2.33	64–67	C+
C	1.67–2.00	61–63	C
C-	1.31–1.66	58–60	C-
D+	1.01–1.30	54–57	D+
D	0.10–1.00	50–53	D
F	0	0–50	F

© 2020 World Education Services
wehr.wes.org

Highly Cited Paper by Pakistan Scientists, WoS

Affiliated colleges, on the other hand, are regulated at the provincial level. They can also be either public or private, but only public DAIs are allowed to have affiliated colleges, and most colleges are, in effect, public institutions. Relying on affiliated colleges to teach degree programs affords universities a comparatively easy and cost-effective way to scale up capacity, especially in remote areas. The number of affiliated colleges in Pakistan has consequently mushroomed since the 1990s.

In addition to affiliated colleges, there's a smaller number of constituent colleges, also referred to as campuses, directly administered by the universities. Whereas most affiliated colleges teach only undergraduate programs, these colleges offer both undergraduate and graduate programs.

A relatively new phenomenon is the establishment of a system of community colleges. Like other colleges, community colleges are teaching institutions affiliated with a DAI, but they are designed to offer more applied programs that lead to employment-oriented associate degrees. One example of this trend is a pilot program launched by the Punjab Higher Education Council to establish a number of community colleges to address the need for skilled labor in the province.

Universities

Of the 209 DAIs/universities recognized by the HEC, 126—or 60 percent—are public. Private higher education is relatively new in Pakistan and was, in fact, banned under leftist governments in the 1970s and early 1980s. After it was re-introduced, the number of private HEIs grew substantially, helping to absorb the rising demand for higher education. While there were only two private HEIs in Pakistan at the beginning of the 1990s, there are now 83 private DAIs, enrolling some 19 percent of all university students.

Most public universities are large multi-faculty research institutions that offer a full range of academic programs, including PhD programs, which are almost exclusively offered by public DAIs. The University of the Punjab has five campuses, more than 70 departments, and about 46,000 on-campus students. Pakistan's largest public university in terms of enrollments, and simultaneously one of the largest universities in the world, is Allama Iqbal Open University, an open distance education provider.

THE HIGHER EDUCATION DEGREE STRUCTURE

Pakistan used to have bachelor's degree programs that were only two or three years in length—a short duration by international standards. The traditional degree system was mostly structured into two-year bachelor's programs (pass degree) followed by a two-year master's degree (2+2), or more specialized three-year bachelor's programs (honors degrees) followed by a one-year master's degree (3+1).

However, the structure of higher education qualifications has undergone significant changes in recent years, transitioning to a four-year bachelor's degree, followed by a one- to two-year master's degree in line with global trends. Pakistan's current national qualifications framework spans eight levels, from elementary education to doctoral studies, emulating common academic qualifications frameworks worldwide.

Grading Scale

The HEC recommends the use of the following U.S.-style grading scale which has been adopted, with some variations, by a majority of HEIs in Pakistan. Note that academic transcripts may still indicate percentage marks, as used under the old system (see below), but the actual grade ranges are different. According to the official guidelines, a minimum GPA of

- Introduction of Tenure Track Service Structure (TTS) apart from the regular service structure.
- Initiation and operation of the Learning Innovation Division.
- Its primary function is to provide training programs to in-service university teaching faculty, governance programs for university management and English Language Teaching Reforms (ELTR): workshops, short courses, seminars, and orientation programs on English Language Teaching, to bring it at par with international standards. English Language Teaching (ELT) conferences and seminars are conducted frequently, under the supervision of the HEC, for the professional competence of university teachers. This needs to be futurized by introducing EIIL: English as an International Instrumental Language.
- Conducting courses on the importance and implementation of Incorporating Technology in Education (ITE). The inclusion of computer training and its academic and professional application for the university teachers.
- Establishment of a Quality Assurance Cell (QAC) at the HEC main campus, Islamabad, and Quality Enhancement Cells (QEC) at the university level, both public and private.
- Higher education infrastructure development and improvement.
- The HEC has also helped the universities in Pakistan with Financial Planning, Management and Investment. It has also been a major funding and financing agency to the universities. Budgeting and Financial Discipline are crucial allied areas.

University Admissions

Undergraduate admissions criteria in Pakistan vary by institution, but the HSSC/ Intermediate Examination Certificate is nearly

always required, although applicants may sometimes also be admitted based on technical board diplomas, depending on the program. A minimum grade average of 50 percent or above (second division pass) is required by most institutions, but the threshold in more competitive disciplines like engineering and medicine is usually higher (at least 60 percent). Since upper-secondary education programs are offered in different streams, an HSSC in a stream related to the intended major is a typical requirement as well.

Additionally, applicants may have to sit for admission tests or interviews, especially at top-tier institutions. Most typically, this is an internal assessment devised by the institution, but it's increasingly common for institutions to rely on external tests, such as the National Aptitude Test conducted by Pakistan's National Testing Service. Some private institutions may also accept foreign tests, such as the U.S.-based SAT. Applicants who've earned secondary credentials outside of Pakistan must obtain an equivalency certificate from the Inter Board Committee of Chairmen to be considered for admission. It should be noted that colleges or teaching institutions in the public sector are bound by the admission requirements set by the degree-awarding university to which they are affiliated.

Types of Higher Education Institutions

Pakistan has a higher education system made up of relatively few degree-granting universities but close to 3,000 colleges and other teaching institutions that are affiliated with these universities. Authorized DAIs are mostly chartered universities but also include research institutes or military academies. DAIs can be either public or private and are approved (chartered) by the federal or provincial governments based on the recommendations of the Higher Education Commission (HEC).

Higher Education in Pakistan

The Islamic Republic of Pakistan is a culturally and linguistically diverse large South Asian country bordered by Afghanistan and Iran to the north and west, China to the northeast, India to the east and the Arabian Sea to the south. The Muslim-majority country was established in its current form after the partition of former British India into India and Pakistan in 1947, and the subsequent secession of Bangladesh, formerly known as East Pakistan, in 1971.

Education is the secure base for a country's socio-economic development and peaceful progress. It is universally considered to be an important tool of transformational change which has a strong correlation with the overall social and economic development of a country (Siddiqui, 2007). It can help to improve the academic quality and research work of students, scholars and researchers. The Pakistan government initiated various sound and sensible education policies since 1947, investing funds in them.

Pakistan has a relatively young higher education sector. At the time of partition, the country had only one university which had less than 1,000 students enrolled—the University of the Punjab in Lahore. Since then, increased participation rates in elementary and secondary education, as well as the surging youth population growth of recent years, have led to a rapid expansion of the system. Tertiary enrollments spiked from only 305,000 in 1990 to 1.9 million in 2018, according to UNESCO. There are currently 209 recognized degree-awarding institutions (DAIs), up from 59 in 2001 and 139 in 2010. The majority of HEIs and tertiary students are clustered in the province of Punjab.

HIGHER EDUCATION COMMISSION (HEC) OF PAKISTAN

The Higher Education Commission (HEC), formerly the University Grants Commission, is the primary regulator of higher education in Pakistan. It also facilitates the development of the higher educational system. Its main purpose is to upgrade universities in Pakistan to become centers of excellence in education, research and development. The HEC has facilitated Pakistani higher education institutions in aspiring to international standards, increasing enrollment, promoting human resource development, and devising mechanisms for improving the quality and standards of higher education institutions. Because of this, in the last fifteen years, and with the full cooperation of the universities, for the first time Pakistani higher education institutions have been included in top ranked universities of the world. The HEC has played a leading role in building a knowledge based economy in Pakistan, by granting hundreds of doctoral scholarships for education (at home and abroad) every year.

The following are the main programs, projects and planning of the HEC at the higher level of education in Pakistan:

- Curriculum designing, revision and improvement according to the present needs. Foreseeable needs also merit attention.
- Admission to foreign students, apart from indigenous enrollment.
- Highlighting, sponsoring and patronizing Social Sciences, Arts and Humanities.
- Scholarship schemes, both domestic and foreign.
- Hiring faculty and faculty development programs and schemes.

Regional Information Center for Science and Technology
(RICeST)
Islamic World Science Citation Center
(ISC)

Vol. 5 No 59 Nov. 2020

Analytical Monthly Newsletter

RICeST & ISC

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری

